

Привредне новости

НА ТРЖИШТУ - „МИР“

★ Недавна либерализација цена није пореметила стабилност цена на тржишту

Поучени искуством из прошле године многи потрошачи су се са извесном зебњом питали да ли ће и недавна либерализација цена за још шездесетак индустријских производа довести до поскуплења на тржишту. Бојазан

Краљеве: цене стабилне

из њих може видети, неким производима су повећане цене, али су зато другим снижене. Произвођачи конфекције засад не намеравају да мењају цене, јер већ дуже време имају муке за залиха ма, на је разумљива њихова

Сјеничка хроника

ОСНОВНА ШКОЛА ДОБИЛА ПАРНО ГРЕЈАЊЕ

Основна школа «Светозар Марковић» у Сјеници, која са својих неколико одељења у селима, има 2300 ученика, уводи ових дана у своје просторије (само у Сјеници) парно грејање.

Укупна вредност ових радова, због којих ће Школа са радом нешто касније почети, износи 34 милиона старих динара. Школа је добила од Комерцијалне банке из Београда кредит у износу од 20 милиона старих динара, док су остала средства из Општинских и њених извора. Ову акцију помаже и СОФК-а из Сјенице са 700.000 старих динара.

Поред парног грејања ученици ће добити и уређено школско дворниште у којем се уз помоћ њихових родитеља изводе радови. Пуно се може учинити на решавању школских проблема када се удруже снаге и средства. То и овај пример показује.

«ОЗРЕН» ГРАДИ ПУТ

Сјеничко Шумско пашњачко предузеће «Озрен» из својих средстава гради пут кроз планину Дубочицу. До сада се из ове планине шумски сортименти због недостатка пута нису у довољној мери могли користити, па су

ИБАРСКЕ НОВОСТИ
 Директор и главни и одговорни уредник
ДОБРОСАВ ГЕМАЉЕВИЋ
 Чланови редакције
ЖИВОТА МИЛАНЕВИЋ, ДАНИЛО ЦВИЈЕТИЋ,
МИОДРАГ САРИЋ — уредници, **ДРАГОЉУБ СЕ-**
РАДОВИЋ — технички уредник, **ПЕТАР ЦВЕТКО-**
ВИЋ — уредник фотографије, **ЉИЉАНА БОРЂЕ-**
ВИЋ — шеф дописничке службе

нег тржишта у школском материјалу, одлучило је да по висини цене овим производима, у просеку, за 9 одсто. Они ће, међутим, убудуће давати трговини рабат од 5 одсто, како би стимулисали продају овог материјала. Осим тога, тржиште је за ову школу годину снабдевано школе ким материјалом по старим ценама, што значи да ће се поскуплење осетити тек касније.

Нови ценовник керамичке индустрије «Либоје» из Цела показује да је ово предузеће снизило цене 22 производа, повећало код 86 артикала, а 152 производа продаваће се и убудуће по истим ценама. Рудник «Черна» из Камника је једини досад знатније повећао цене неким врстама квелина, али у договору са својим потрошачима.

Снабдевеност врло добра

Ако се прави поређење између ове либерализације цена и оне из прошлог јула, онда се мора рећи да је сада циља много успешнија, јер нема ланчаног поскуплења као прошле године. Шта је то омогућило боље спровођење ове веома важне мере, у оквиру привредне реформе.

Ситуација на тржишту је сада, кажу стручњаци, знатно боља. Снабдевеност је релативно врло добра, пошто да и тражиња су више усклађени гледајући у глобалу, а утицај страног тржишта после либерализације увоза и извоза, осећа се далеко више него раније. У таквој ситуацији шансе за лов у мутном су много мање тим пре што је пласман робе тренутно проблем број један за готово све произвођаче. Осим тога и привредници сада имају више искуства у овом послу. Већини су још у сећању случајеви ревидирања цена, на што су поједине организације биле приморане после неоснованог повећања цена, јер им је промет био опао готово на нулу.

Како се истиче, добро је и то што и трговина, којој је такође од јула дато право да слободно формира марже за извесан број производа прилази веома опрезно овом послу. Засад ова грана није показала марже, очекујући да прође лето и годишњи одмор па тек онда да на миру размисли шта се евентуално може урадити. Треба очекивати, кажу упућени, да ће трговина снизити разлику у цени, која њој остаје за производне свакодневне потрошње, како би подспешила њихову продају.

М. Соколовић

Нови прописи Републичке скупштине

Закон утврђује и право радника на лични доходак чија се висина утврђује уговором о раду. Уговором се утврђује начин обрачунавања, рокови исплате који могу бити месечни, по учинку, исплата унапред, уназад али сви ти рокови не могу бити дужи од тридесет дана.

Лични доходак не може се уговорити у мањем износу који је прописан Републичким прописима као минимални лични доходак. Овлашћена је Скупштина општине да за поједине раднике у одређеним делатности ма утврди и веће износе личних доходака од ових који прописује Републички орган. Лични доходак може бити у новцу или природи, (у храни, одевању, и сл.). Уколико

Погледи и мишљења

Куда са преко бројним?

Армија младих за неколико дана испуниће поново школске клупе, поново ће оживети школска дворништа, кабинети за практичну обуку и физкултурне дворане. Дакле, још једно лето пролази. Неки ученици већ сами иницијативно прелиставају уџбенике за следећу школску годину, а неки се задовољавају са обавести када потпуно заврше рад у школи.

После кратког предаха од школских главобоља, ево нас на прагу нових догађаја. Око 1.300 завршених ученика основних школа жели да настави своје редовно школовање у девет краљевачких школа другог ступња. Један број места је попуњен у јунском року. Према конкуренцији која је недавно у сагласности са школама другог ступња расписала Заједница образованих Општине Краљево, има још око 500 ученичких места. У септембру ће значајно 1.000 нових ученика заузети своја места у школским клупама.

Куда са прекобројним? Још 300 девојка и младина жели да настави редовно школовање, они не желе да остану на улици. Прекобројни имају сва права да према својим квалитетима и успеху заузму своја места у одговарајућој школи.

Напори који предузима Скупштина општине и остали друштвено-политички фруми да обезбеде довољно места за све који желе да наставе редовно школовање за сваку су похвалу. Само они морају бити ефикаснији и учинљиви на време, да не би дошли у ситуацију да у последњем тренутку проширује постојећа одељења преко норматива и угрожавамо квалитетно школовање оних који су већ раније примљени.

Има и предлога за решење проблема. У последње време у Републици Србије се говори о прилагођавању школских програма локалним условима. Образовање у основним школама на селу је по свом садржају и програму, потпуно истоветно с образовањем у градовима.

Када би ученици са села добијали извесна стручна знања, и када би се показало да су та знања корисна приликом обраде земље, гајења воћа и узгоја стоке, онда би сигурно родитељи са села већи број своје деце по завршеном школовању у основној школи остављали на селу да се баве пољопривредном производњом.

Но, на жалост, на овакав корак се у нашој просветној политици не мисли озбиљно. Нова школска година донеће нам је нове проблеме и тешкоће, који траже ефикасније решење за дужи период. **Новак Радовић**

Из рада Савезне скупштине

У ПРВОМ ПЛАНУ: ПРИВРЕДА

★ У припреми нове мере за усавршавање привредног система

Одбори Савезне скупштине почеће већ на првим седницама после летњег одмора да разматрају проблеме запошљавања, који су у условима спровођења привредне реформе постали врло актуелни.

Предвиђена је израда свеобухватне анализе о основним питањима из ове области, као што су: начин попуњавања слободних радних места, побољшање квалификационе структуре и образовања кадрова, затвореност радних организација према пријему нових радника и младих стручњака, запошљавање у иностранству и запошљавање пензионера. Дискутоваће се, такође, о материјалном обезбеђењу привремено незапослених радника и о организованим службама за запошљавање.

То је само једно од питања од непосредног интереса за најширу јавност и за органе у комунама о коме ће најесени бити речи у највишем представничком телу.

У читавом «пакету» прописи

Нови прописи из области привреде утицаће позитивно на њену интензификацију

са, анализа и других докумената који ће се налазити на посланичким клупама, налазиће се и низ других, веома значајних предлога мера за

даље усавршавање привредног система као и из других области друштвено-економског живота.

Стамбена реформа

Тако ће, на пример, вероватно у октобру, Скупштина разматрати спровођење стамбене реформе. Треба, на име, да се испита да ли систем стамбене привреде треба употпунити и усавршити.

На седницама Савезног и Привредног већа већ је у више наврата постављано питање о могућности повећања производње пшенице и других основних прехранбених производа, због ослобађања од увоза. Увоз ових производа, а нарочито шећера, ствара нестабилност у домаћој производњи и доводи произвођачке организације у тешак положај.

Крајем године, у Скупштини ће почети дебата о основама економске политике у 1968. години и предлозима мера за реализовање такве политике. Истовремено, дискутоваће се о дугорочном програму развоја енергетике, обрађивања, црне металургије, и шумарства.

Документ о систему образовања

Даље унапређење система основне здравствене заштите и положаја здравствене службе у условима привредне реформе налазиће се у центру пакете Социјално-здравственог већа. Нарочито ће бити значајно да се утврде могућности усклађивања здравствене службе са новим системом здравственог осигурања.

Пред посланицима ће се налазити већи број предлога и докумената који се односе на науку, културу, уметност и образовање. Предлог за доношење савезног документа о систему образовања и васпитања представљаће најзначајнију материју из те области.

М. Б.

ЗАКОН О РАДНИМ ОДНОСИМА КОД ПРИВАТНИХ ПОСЛОДАВАЦА

радник ради код послодавца чији чланови домаћинства болују од болести која доводи у опасност живот или здравље радника исплата у природи не може се вршити.

Радник има право на накнаду трошкова путовања ради извршења посла ван седништа радње послодавца. Исто право има радник а и само уколико се уговором уврди, на накнаду трошкова за превоз на посао и са посла до куће, за одвојени живот од породице и за пресељење радника и његове породице из једног места у друго. Висина ове накнаде мора бити утврђена уговором. Законодавац обавезно предвиђа писмени обрачун који је послодавац дужан да да раднику приликом исплате личног дохотка. Уколико рад-

ник радећи код послодавца уноси свој алат и исти користи у процесу рада, послодавац је дужан да му ту накнаду посебно обрачуна.

Престанак радног односа између послодавца и радника регулисан је тако да послодавац и радник могу у свако доба да се споразуму о престанку радног односа. Овакав споразум мора бити обавезно писмен и потписан од обе странке. Споразумом мора бити одређен дан када престаје радни однос радника код послодавца.

Радник може у свако доба да откаже радни однос с тим што је дужан да остане на раду у току уговореног отказног рока. Отказни рок се утврђује уговором али не може бити краћи од 15 дана.

Радник који је самостално престао радити, наравно без отказа, престаје му радни однос даном када је престао да ради. Под самовољним напуштањем посла сматра се неоправдан изостанак са посла најмање 7 узастопних дана али ако на други начин радник несумњиво стави на знање послодавцу да без његовог одобрења напусти посао. Када радник самовољно напусти посао послодавац је дужан да га писмено обавести препорученом поштом.

Наставак у наредном броју
 адв. Радисав Целић
 Краљево

Полугодишњи биланс
краљевачке привреде

ОЗБИЉНО УПОЗОРЕЊЕ И ПОЗИВ ЗА ПРЕДУЗИМАЊЕ ЕНЕРГИЧНИХ МЕРА

- Најнижа стопа привредне активности за последњих 10 година
- Остатак дохотка катастрофално смањен у односу на исти период прошле године
- Велики пораст укупних залиха и обавеза према добављачима
- Повећан број радних организација које послују са губитком

★ ★

Анализе привредне активности на крају 1966. године указивале су да ће се привреда у целини у 1967. години суочити под пуним дејством мера реформе које су уследиле у прошлој години, са далеко тежим условима привређивања и отварања дохотка уопште. На ово је озбиљно упозоравано са свих нивоа и од стране свих фактора на почетку ове године. Циљ тих упозорења био је да се привредни субјекти подстакну да озбиљно претрпе постојеће проблеме и да се предузму мере за њихово решавање овим средствима и методима какве је управо претпостављала привредна реформа.

Међутим, не само због тога што се на ово није навикло, него јер нико није ни претпостављао да ће у првом полугођу 1967. године доћи до тако осетног опадања стопе привредне активности (за последњих 10 година није забележена нижа стопа привредне активности). Иако је овај пад стопе привредне активности нешто блажи него у неким суседним општинама, он је ипак такав да озбиљно упозорава и захтева предузимање мера како би се у наредном периоду — до краја године, а и касније, привредна активност на подручју општине интензивирала и колико — толико неутралисало заостајање у првом полугођу.

★ ★

Ево неколико најсигурнијих података који потврђују предњу констатацију:

□ Физички обим производње у индустрији, у односу на исти период прошле године, бележи смањење код већине предузећа (сем «Техногаса») и код највећег броја артикала. Исто тако, у овом периоду дошло је до пада и вредности индустријске производње која има индексе 92,5 односно смањење за 7,5%;

□ Укупан приход укупне привреде бележи повећање у односу на исти период прошле године за само 2%, док је то повећање на подручју Социјалистичке Републике Србије 8,0%. Још лошију слику пружа остварење укупног прихода у индустрији општине, где је забележено смањење за читавих 8,9%, док СР Србија има повећање за 4,0%. Исто тако, и пољопривреда има смањење укупног прихода за 2,5%, док у СР Србији повећање износи 8,0%. Већина осталих привредних области имају повећање укупног прихода, али по нижој стопи од стопе у СР Србији и то: грађевинарство за 15,7%, (СР Србија 18,0%); саобраћај за 5,1% (СР Србија — 8,0%); занатство за 10,2% (СР Србија — 19,0%); итд.;

□ Нето производња у привреди општине бележи смањење од 4,8%, док је у СР Србији повећање за 6,0%. Доходак радне организације на подручју општине смањење од 11,0%, а у СР Србији повећава се за 1,0%. И остатак, по одбитку личних дохода, показује катастрофално смањење у односу на прошлу годину — индексе 57,5 односно смањење за 42,5%;

□ Вредност извоза смањен је према истом периоду прошле године — за 20,2%.

И не само индекси физичког обима производње, вредности производње, укупног прихода и дохотка него и други индикатори економије привређивања указују да је привредна активност на подручју општине у првом полугођу ове године уопште била мање ефикасна. Таква констатација сигурно потврди своју потврду у овим подацима:

□ При порасту укупног прихода од свега 2,0%, утрошена средства расту за 4,5%, што је довело до пада економичности за 2,4%, јер је на

100 динара утрошених средстава у првом полугођу прошле године остварио 137,4 динара укупног прихода, а у првом полугођу ове године 134,1 динар;

□ Укупан приход по запосленом има индексе 99,7, нето производња 96,5, остварени нето производња на 100 динара расположивих средстава — 68,8, остатак дохотка по запосленом 59, док трошкови пословања по запосленом имају индексе 103,2, а исплаћени нето лични доходи 118,7;

□ Укупне залихе расту за 19,9%, у чему залихе материјала остају на истом нивоу. Залихе недовршене производње расту за 26,8%, готових производа за 84,6% и трговинске робе за 14,8%. У исто време обавезе привреде са подручја општине према добављачима расту за 71,5% а потраживања од купаца за 21,6%;

□ Коefицијент кружења обртних средстава у прошлој години износио је 2,19 а у овој години само 1,47.

Нове организације са губитком

На крају истичемо да се осетно повећао како број организација које су завршиле полугодишњи обрачун са губитком тако и износ оствареног губитка. У првом полугођу прошле године на подручју општине губитак је износио 5 организација у укупном износу од 183.315 нових динара, а у овој години он код 10 организација износио 374.315 нових динара. Као нове организације са губитком појављују се: Пољопривредна задруга Ушће и Рудно, Угоститељски погон «Жича», Предузеће Путник и Комунално предузеће «Ибар» — Ушће.

У оваквој ситуацији оправдано се поставља питање да ли је до овако слабих резултата објективно морало доћи. У условима стабилизације тржишта и цена, сигурно да су на то утицали многи фактори објективне природе, као што су мере у области стабилизације домаће валуте, попуштање тражње на унутрашњем и спољном тржишту, недостатак сопственог обртног капитала код неких организација итд. Међутим, треба рећи да су објективне околности и услови код већине привредних ор-

Узроци постојећег стања у привреди леже у домену расподеле

»КРИВАЦ« — РАСПОДЕЛА

гаанизација омогућавали да зултати. Што то није постигнито свакако се дугује извесним субјективним слабостима и проблемима чији су узроци, чини нам се, по највише у домену инертног односа и недовољног схватања суштине захтева привредне реформе у смислу другачијег приступа у решавању проблема брже интензификације производње, увођења савремене технологије и организације рада, односно у неадекватном приступу борби за већу продуктивност и економичност производње, као и у неадекватном решавању проблема стручних кадрова и сл.

□ У условима, на пример, када нема аутоматског прва на кредит, нормално је било да привреда ефикасније користи расположива средства и да настоји да са њима направи што већи обрт. Децило се међутим обратило, тако да је обрт средстава смањен од 2,19 на 1,47 у овој години!

Део узрока за овако слабе резултате, чини нам се, лежи и у домену расподеле. У условима смањења свих категорија економских резултата лични доходи расту за 16,3% односно по једном запосленом за 18,7%, што значи независно од осталих резултата. На другој страни, драстично смањење средстава за фондове (за 42,5% у односу на прошлу годину) брзо ће се одразити у немогућности да многе организације обезбеде праћење развоја технологије и технике у својој области, а то ће даље још негативније да се одрази у слабљењу њихове конкурентске способности и на унутрашњем и спољном тржишту, у недовољној диверзификацији производње итд.

Карактеристично је да у условима овако незадовољавајућих резултата не запажа се, нарочито код неких организација, озбиљнији напор да се проблематика изуми и предузму потребне мере.

Штавише, има организација у којима није за органе управљања сачињен чак ни извештај о оствареним резултатима у првом полугођу, није су ови упознати са ситуацијом. На другој страни још увек су код неких организација, њихових органа и кадрова присутна схватања да се ради о проблемима општег карактера и да се решења могу наћи само са нивоа федерације и републике, што се негативно одражава на предузимање конкретних нужних мера које једино успешно могу решавати саме привредне организације. Колико, на пример, дуго дискутујемо и констатирамо да предузеће «Механика» нема свој производни програм и да је он база за њихов просперитет, да би смо се на крају одлучили, после две године, да поново успоставимо принудну управу, као да од ње очекујемо да колективно понуди програм развоја.

Момчило Ковачевић

У слици и речи Будући војници

У току овог месеца 400 омладинаца са подручја општине Рашка, као припадници предвојничке обуке, распоређени у две смене, провели су по дванаест дана у улози војника на логоровању у Милатковићу код Рашке.

Скупштина општине уложила је ове године знатно већа средства за ово логоровање него ранијих година. Захваљујући томе омладници су ове године први пут добили војна одела за време логоровања и знатно удобнији смештај. За наставно особље ангажоване су најбоље резервне старешине. Зато ни успех није изостао.

Добра се... ПОЕНИ ЗА НЕЉУБАЗНОСТ

Познато је да се спортисти боре за поене на такмичењима и да им од њиховог броја зависи пласман. На онгоднијем полагањима пријемних испита за упис у средње школе, учесници су се, такође, борили да освоје што већи број поена и стекну право на упис. Поени играју веома важну улогу код запослених људи који примају личне дохотке према уложеном раду. Тако, има безброј примера у нашем свакодневном животу да многе ствари зависе од тих поена за које се сви боримо на неки начин.

Наши млади становници они што су још у кратким панталонама, овога лета су улагали велике напоре да прикупе што већи број поена у несташлуцима који су најчешће попримали размене невапитања. Јер, да ли се може оквалификовати дечаком несташлуком ако се путнику, који пролази кроз ваш град можда први пут, на тражено обавештење да погрешан одговор. На пример, жену која је питала како да оде до болнице група дечака је упутила на Ратарско имање и то са таквим задовољством које се не да описати. Или, путник из аутомобила пита код Југопетрала групу дечака да му покажу правац за Врњачку Бању, а посредством њихове љубазности за пар минута се нађе на зеленој цијаци. Њиховом задовољству

нема краја када виде како се утомобиле та враћа црвена лица од беса. То је «што», и онај ко је дошао на овако ге-нијалну идеју добија поен за своју «фрајерску» резултацију.

Сваки од ових дечака чува у резерви некакву нељубазност која у датом моменту доноси највећи број поена и што ће га учинити «главним». У једном случају то може бити ако се на шеталишту подметне нога некој другарици, у другом када се старијем пролазнику који стави неку примедбу на њихово понашање, каже најсвечија непријатна реч, у трећем када се са цигаретом у су-тима не јави свом бившем наставнику и тако редом, поени за поеном, фрајерски углед расте. Само, не знамо на који начин ти исти дечаци код својих кућа добијају поене за снитете добре мамине и татине дене. Мало је родитеља који хоће да поверују да је њихово дете у стању, рецимо, да покаже погрешан пут пролазнику или чак да скида плочице са стубова и фасаде на згради Општинске скупштине... Њих нема тамо где им деца скупљају поене за непристојност и не виде на који начин постају фрајери. Разумљиво, заузети су бригом за поене у награђивању како би својим дечацима створили што боље услове за живот.

Љ. Борбенић

КООПЕРАНТИ ТРАЖЕ МЕСТО ПОД СУНЦЕМ

Индивидуални пољопривредни произвођачи све гласније и чешће захтевају да се самоуправљање у земљорадничким задругама постави на другојачије основе. Њихов захтев сасвим је оправдан, јер је све очигледније да задружни савет, онакви какви су, да задружна самоуправа не одговара новим односима на селу, да не може задовољити жеље њихових интереса све већег броја коопераната.

Задружни савет је један од самоуправних пунктова у пољопривредној производњи. Његова делатност је данас уска, јер се савет бира између задругара и људи запослених у задрузи. Мимо савета, мимо његовог рада, па, рекло би се, и мимо његових

глас говоре како су им потребни стручњаци, а стручњаци се у ствари боје, јер ће их они врло брзо избацити са добро плаћених радних места.

Нови односи на селу, који се данас стварају снажно развијеном кооперацијом, великим улагањем индивидуалних пољопривредних произвођача који желе да што пре постану прави произвођачи робе, необично су сложени. Они захтевају да се на њихово проуче и погледају са свих страна. У том послу свакако би било добро да се чују и мишљења индивидуалних пољопривредника.

У разматрању и одређивању даљих путева развоја самоуправе у пољопривреди не бисмо смели испустити из

Антитуберкулозна служба у Краљеву развијала се перманентно од првих послератних година па све до данас. Радећи под доста тешким материјалним и другим условима Антитуберкулозна диспанзер је ипак успео да одговори у потпуности свом постављеном задатку: да буде главни, а у ствари и једини, носилац антитуберкулозне заштите на свом подручју. Захваљујући дугогодишњем упорном и систематском раду на сузбијању туберкулозе он је постигао видне резултате.

Пре свега, дугогодишњим стрпљивим радом на систематском бесежиранију деце и омладине постигло се да на нашем подручју данас такође нема више деце туберкулозе. Нема више ни теших форми туберкулозе и туберкулозно запаљење мозга (менингитис).

Систематским флуорографисањем становништва откривен је последњих година велики број раније непознатих случајева активне туберкулозе, што је у знатној мери допринело благовременом лечењу оболелих и заштити њихове околине од даље инфекције. Без радиофлуорографске службе диспанзер никада не би био у могућности да изврши овако масован преглед становништва.

Правовременим откривањем оболелих и њиховим адекватним лечењем било амбулантно или болнички, смртност од туберкулозе на нашем подручју данас је смањена испод општег југословенског просека, односно, знатно је нижа од просека за Србију. Данас, практично, не би требало да се више умире од туберкулозе. Од туберкулозе умиру још само они хронични болесници који се својевремено нису савесно лечили и нису поштовали савете лекара.

Благовремено и методично лечење оболелих учинило је да се знатно смањује њихова инвалидност на крају лечења, а која је некада представљала велики проблем и за болесника и за лекара. Данас сваки новооткривени болесник може са сигурношћу да рачуна на излечење и успосељење за свој посао, уколико се само придржава савета лекара и са лечењем није започето можда сувише касно.

Стационар диспанзера са својих 70 болесничких места омогућава, углавном, благовремено болничко збрињавање новооткривених болесника као и осталих ургентних случајева.

Радећи на принципу картотечног регистра Диспанзер је остварио пуну евиденцију и контролу својих болесника, што му омогућава ефикасност и стручно-методолошки рад.

Но, и поред постигнутих резултата, још увек постоје извесни проблеми који знатно отежавају даљи, бржи и успешнији рад на сузбијању туберкулозе.

У првом реду треба поменути изузетно тешке услове рада садашњег диспанзера, због недостатка простора и логајности бараке у којој је диспанзер смештен, и за

чије решавање нема нити ће имати довољно средстава при данашњем начину финансирања здравствене службе. У том погледу биће неопходна помоћ и других заинтересованих фактора.

Мада се бесежираније деце и омладине већ годинама систематски спроводи и мада се резултати тих акција евидентни, још увек, нажалост, има случајева да родитељи не доводе децу да приме БеСеЖе — вакцину. У највећем броју случајева ради се о чистој немарности или несхватању важности ове превентивне мере. Понегде, мада изузетно ретко, постоји још увек и нека неправдана бојазан од ове вакцинације, иако се сигурно зна да БЕСЕЖЕ — вакцина није оставља никаквих штетних последица.

Напоменути смо да је флуорографисање становништва најефикаснији начин за откривање оболелих од ТБЦ (па и других обољења плућа) и овде се запажа недоуљан одзив становништва, нарочито у појединим селима, а понекад и у самом градском подручју. И за ово, свакако, нема никаквог оправдања. Ови прегледи су бесплатни, без икаквог штетног утицаја на здравље човека, а прегледи се обављају брзо и увек се подешавају временски тако како нај

више одговара становништву.

Посебан проблем у сузбијању туберкулозе представља данас одбијање новооткривених болесника да се болнички лече. Сваком новооткривеном болеснику са активном туберкулозом плућа неопходно је у прво време болничко лечење, које ће се касније наставити са амбулантним лечењем под контролом диспанзера. Само такав начин лечења гарантује потпун успех у лечењу. Нажалост, многи болесници то не схватају и у почетку упорно одбијају да се подвргну болничком лечењу, наводећи за то безначајне разлоге и чињенице. С обзиром да је туберкулоза подмукла болест болесник доста дуго не осећа скоро никакве тегобе, па је и то један од разлога што болесници не увиђају одмах потребу болничког лечења. А тај почетак болести је баш оно погодно време за отпочињање лечења како би ово било и брзо и ефикасно.

Амбулантно лечење болесници често не спроводе онако како им је то саветовано. Лекови се обично не узимају редовно и у оним дозама које су преписане од стране лекара. Осим тога, доста често болесник сам престане да узима лекове, а

да се претходно није консултовао са својим лекаром. Све се то неповољно одражава на правилан ток лечења и доводи до нежељених последица: брзо се стиче отпорност према лековима те они немају више никаквог ефекта, а друго, обољење остаје недовољно санирано те ускоро долази до погоршања болести, самим тим и до продужавања лечења, одсуствовања са посла, породичних и друштвених проблема, материјалних трошкова итд.

На крају може се рећи да је све оно последица недовољног здравственог васпитања наших људи, на чему се данас још увек врло мало ради. Многим нашим људима, у селу и у граду, недостаје врло често не само шире већ и основно здравствено васпитање, без чега се не може рачунати на неки већи успех у борби против туберкулозе као најмасовније заразне болести данас.

У том циљу неопходно је пуно ангажовање свих расположивих снага у првом реду здравствених и просветних радника, како би најшире народне масе биле правилно информисане о основним питањима из области заштите здравља и хигијенског начина живота.

Др Угљеша Крпушић

На њиви

интереса, остају хиљаде коопераната који временом улажу у пољопривредну производњу све већи капитал, који путем многих односа постају, у ствари, интегрални део задруге.

Зато се често и дешава да се задруге и данас више баје трговицом него производњом, да се више брину како ће увећати зараде запослених особља него што настоје да обезбеде услове за веће приносе. Међу многобројним деформацијама, које су условљене управо неразвијеном самоуправним односима на селу, запажа се да неке задружне управе уз помоћ задружних савета пружају отпоре довођењу стручњака, да често због неразумевања и примитивног схватања отпуштају проверене агрономе, економисте и техничаре. Досадашња пракса показује да су стручњаци готово увек лоше пролазили у дуелима са задружним административом, да су у многим случајевима позитивне некавалификационих људи јаче од квалификованих.

Лоша квалификациона структура кадрова запослених у задругама већ годинама се одржава управо захваљујући снази задружних администратора, које на сав

вида и тврдње које се често чују, да је захтев индивидуалних пољопривредних произвођача у ствари покушај да се „инфилтрирају“ у самоуправљање, како би још боље обезбедили своје интересе. Оваква мишљења проистичу из глобалних разматрања наше аграрне политике, односно аграрне политике у социјализму. И уколико је значајније да се у документованој полемици разгледате сва схватања, да се види које у праву, да се уз помоћ озбиљних анализа па и науке утврде дугорочни путеви развоја самоуправљања на селу, односно, да се одреди аграрна политика.

Две чињенице су већ евидентне: економска снага селу никада, ни у једном раздобљу наше историје, није била јака, и никада до сада њена производња на селу није била већа. Ако овоме доламо да је самоуправљање неразвијено, да не оговара производним односима, једном замаху културе становња, једном јаком напретку комуналних услуга и новим навикама живљења онда бисмо морали са дужном пажњом да разматрамо захтеве индивидуалних пољопривредних произвођача.

Ж. Живковић

Неки актуелни проблеми антитуберкулозне заштите

Проблеми запошљавања

ТРЕБА ИСКОРИСТИТИ СВЕ МОГУЋНОСТИ

(Наставак са 1. стране)

* Развијање терцијалних делатности, у првом реду — услужних (занатство, угостителство и туризам).

* Отварање јавних радних и ангажовања радника на сезонским радовима у пољопривреди. Посебно, организовања слања на рад у Војводину, итд.

* Интензивирање развоја домаће радности и њено веће прилагођавање сталним потребама грађана.

* Оснивање једног погона или фабрике за запошљавање жена и стварање занатског центра.

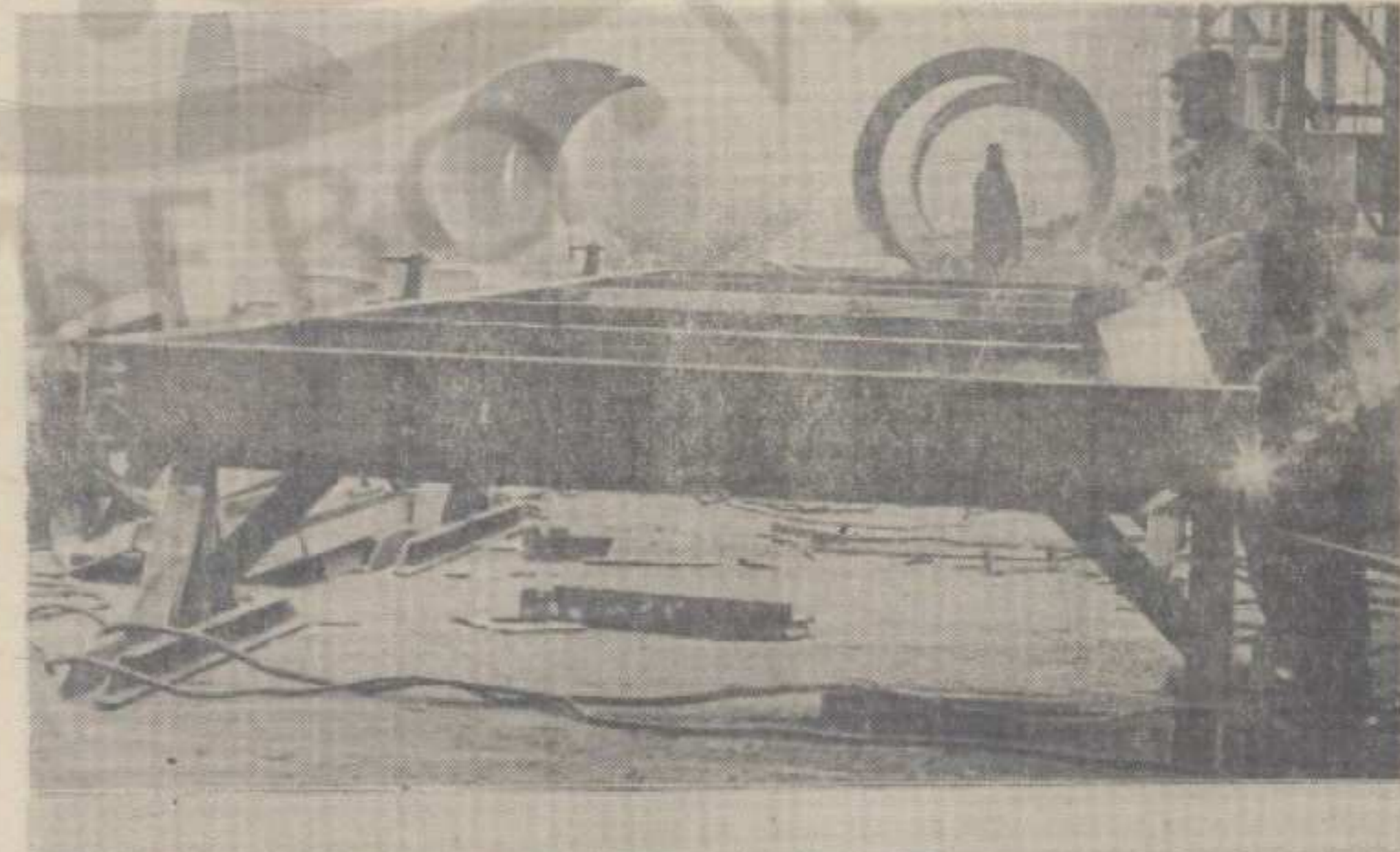
* Сакупљање лековитог биља и његова најгрубља прерада, чиме се до сада не бави ниједна специјализована радна организација у Србији.

* Проширење дечјег обданишта и отварање школе за кућне помоћнице.

* Запошљавања у приватном сектору, смањење радног стажа код остваривања права на пензију, оснивање престорана друштвене исхране, учешће армије у решавању неких питања друштвеног стандарда увоз страног капитала — су све питања која се, између осталог, спомену као недовољно искоришћене могућности за даља и бржа запошљавања.

Састављачи информације о проблематици запошљавања, говорећи о тешкоћама у укључивању младих стручњака у производњу, позивају се и на чињеницу да привредне и занатлијевне делатности на подручју општине запошљавају близу 50 одсто некавалификованих радника, што истакнути проблем у време спровођења друштвене и привредне реформе још више чини акутнијим.

На крају, значајно је напоменути да у свим радним организацијама, где су вођени разговори о могућности за даља запошљавања, преовладава мишљење — да

Нису искоришћене бројне могућности за даља запошљавања

* Запошљавање свршених ученика економских средњих школа у трговини, у продавницама.

* Оснивање индустријско-пољопривредног комбината.

Посебно се истиче потреба за потпунијим искоришћавањем постојећих производних капацитета и указује на неопходност „отварања“ радних колектива пред младим стручњацима.

треба дати средства ономе који има услова за запошљавање нових радника, а одузети их од онога који нема услова то да учини.

Ж.

Прописи у пракси

Против одлуке о избору радника на основу огласа учесници немају право приговора и тужбе

«Ако се радно место не попуњава конкурсом, већ огласом, и буде примљен радник који не испуњава услове огласа, односно услове за рад на том радном месту у том случају Основним законом о радним односима је

предвиђена санкција за радну организацију и за одговорно лице у њој (члан 144, став 1, тачка 2 и став 2 члана 146). Иначе, сматрамо да се на лица која се пријављују по огласу не могу применити одредбе ОЗОР-а о

праву приговора и тужбе суду, јер се ове одредбе одnose само на раднике на раду у радној организацији и на лица која су учествовала у конкурсима (члан 122-126 и члан 23 ОЗОРО-а)».

ОСНОВНА ПРИВРЕДНА КОМОРА У КРАЉЕВУ:

ПРУЖА ПОМОЋ РАДНИМ ОРГАНИЗАЦИЈАМА У РЕШАВАЊУ ПРОБЛЕМА СТРУЧНИХ КАДРОВА

Основна привредна комора, уз помоћ свих друштво-политичких фактора бившег среза Краљева, интензивно је уназад три године са својим саветима и стручним службама помагала пољопривредним организацијама на плану решавања проблема стручних кадрова у области пољопривредне производње.

Таква ангажованост коморе уродила је повољним резултатима. За последње три године ушло је у пољопривредне организације на њеном подручју преко три стотине инжењера и пољопривредних техничара. Нестручњаци који су стајали на челу пољопривредних организација и њихових радних јединица, замењени су са стручњацима. Отпор према стручњацима у многим пољопривредним организацијама је сломио. То се могло учинити захваљујући пуној бризи и правилном односу органа управљања ових организација на плану њиховог оспособљавања стручним кадровима без којих се данас у спровођењу привредне реформе не може организирати савремена пољопривредна производња.

Стечена искуства користе се за даље акције

Полазећи од ових резултата и стечених искустава у њиховом остварењу, Комора је са својим стручним службама и стручним службама у органима управљања привредних организација водила последњих месеци ове године врло интензивну акцију на сагледавању стања и проблема стручних кадрова у свим привредним областима и гранама на подручју бившег краљевачког среза. На овом послу, значајно за даље организовање акција у спровођењу мера привредне реформе, биле су ангажоване и научне институције са подручја коморе, да се чује њихова реч о стању и профилу стручних кадрова потребних привреди. Пошто су овим путем са-

гледани стање и проблеми стручних кадрова на нивоу радних организација, Комора је о тим питањима припремила врло документовани материјал, који је њеној скупштини дао могућност да сагледа и оцени постојеће стање и проблеме стручних кадрова у привреди и да својим предлозима и закључцима сугерира радним организацијама интензивнију активност на плану измене кадровске структуре у корист стручних кадрова које треба укључивати у процес производње.

Закључци Скупштине Привредне коморе Краљева, истичу потребу чвршег повезивања привредних организација са институцијама за образовање кадрова у циљу сагледавања стања и проблема, а затим потреба и могућности по питању прилагођавања образовног процеса потребама и захтевима привреде, како са становишта структуре образовних услова и профила кадрова који се у њима школују, тако и са становишта прилагођавања наставних планова и програма захтевима науке, технике, технологије и научне организације рада.

Како наћи решења

Ових дана савети Коморе на бази њених закључака, праве своје програме рада да би организацијама могли пружити помоћ у конкретизацији закључака. На Савету за шумарство и дрвну индустрију, инж. Матија Вујовић, директор Шумског газдинства из Чачка, рекао је:

«Целокупна проблематика о стручним кадровима је обрађена. Сагледани су сви недостаци у решавању проблема стручних кадрова. Само како наћи решења. У шумарству постоји проблем квалификационих занимања стручних радника због сезонских радова и већег броја малих (организационих) јединица, због чега радник са једним специјализованим занимањем нема трај

но обезбеђен посао у радној јединици. С тога су потребни шумски радници квалификовани за више занимања».

Инж. Љубиша Станковић, представник Шумско индустријског комбината «Дрвена застава» из Крушевца, заложио се за општи, а највише за два смера наставе на шумарским факултетима. «Шумарске школе за квалификоване раднике у шумарству, истакао је друг Станковић — не оспособљавају своје ученике за непосредне произвођаче, већ их спремају за службенике, типа дугара».

Истичући проблеме стручних кадрова у његовој радној организацији, Станковић је рекао да се врше припреме за стручно оспособљавање хиљаду неквалификованих радника, међу којима има и неписмених. Они радници који се до 1. јануара 1968. године не оспособљавају неће моћи остати на својим радним местима.

Инж. Милан Ђурчић, технолог Дрвног комбината «Јасен» из Краљева, сматра да

изводњи, Ђурчић сматра да треба отворити специјализоване школе за школовање ових радника.

Говорећи о кадровској политици ДК «Јасен», инжењер Ђурчић је рекао: «Та политика носи дубок печат развоја овог комбината из доба занатске производње. Занатлије који нису благовремено уклоњени са радних места за која више не одговарају, постали су кочица даљег развоја комбината. Питање кадрова је јако заострено, тако да ДК «Јасен» мора свој стручни кадар да организује и распореди према захтевима и условима интензивне производње».

На свом путу налази се у радним организацијама на низ тешкоћа. То се виде до из дискусије друга Ђурчића кад је истакао да техничари треба да раде за машиницама, али је немогуће тако лако ослободити се ових места а стручно не задовољавати.

Из ових неколико примера може се закључити да,

Произвођача: прави човек на правом месту

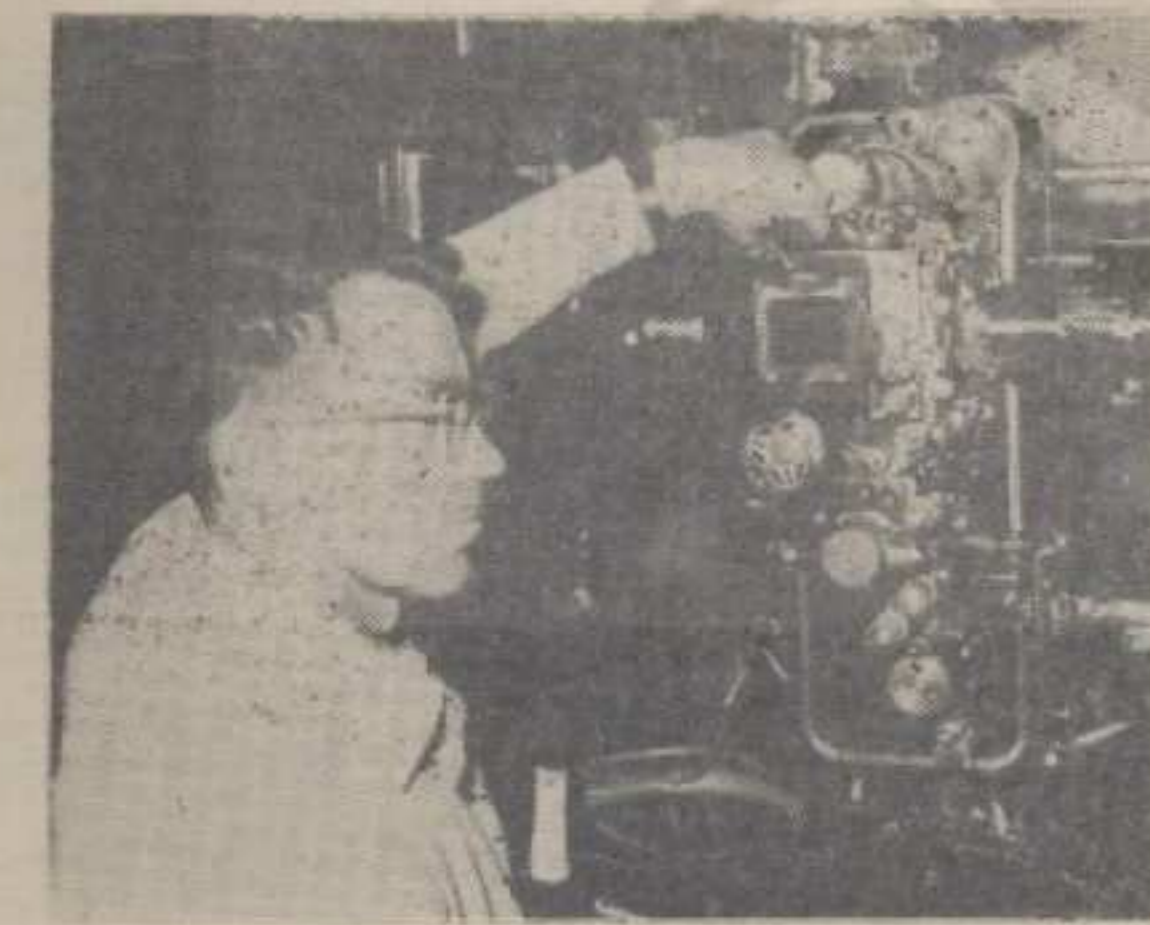
курсери нису добар пут за стицање квалификација радника, који за три до шест месеци не могу добити оно знање које се добија кроз школу. Пошто општа стручна школа за дрвноиндустријске раднике не даје кадрове који су потребни овој про-

ду на путу кадровског оспособљавања привредних организација стоје многи проблеми са којима се сукобљавају органи управљања. Зато Основна привредна комора се укључује да им пружи помоћ.

Д. Гемаљевић

Пет минута на радном месту

У биоскопу, док гледаоци уживају

Србислава Аранджевића, кинооператера краљевачког Предузећа за прика зивање филмова «Сутјеска» затекли смо пре подне у канцеларији, мада његово радно време почиње у поподневним часовима. Знали смо да би разговор на његовом радном месту био немогућ, јер би у том случају морао прекинуту филмску представу, што не би сме-ло да се догоди, па смо искористили овај преподне-

вни предак када он обавља друге послове.

«Колико се већ дуго бавити кинооператерским позивом и да ли сте задовољни радом који обављате?»

— Пре осамнаест година стао сам као професионалац за киноапаратуру краљевачког биоскопа и, ево, до данас из дана у дан док гледаоци уживају у дворани, ја настојим да филмска трака без прекида тече. Још као дечак, идући у биоскоп маштао

сам да једнога дана поста-нем кинооператер што ми се на велику радост испунило по повратку са одслужења војног рока. Код старог мајстора Прохачке изучио сам занат који је постао мој животни позив. Нисам никада жаљалио што ми се дечачка жеља испунила.

«Да ли би се ове непуне две деценије Вашег рада могле изразити у метрима филмске траке које су прошле кроз Ваше руке.»

— Како да не. Бројка можда није потпуно прецизна, али нећу погрешити ако кажем да је до сада кроз моје руке прошло 15.500.000 метара филмске траке или 865 хиљада метара годишње.

«Не говорите ли ове бројке да сте, такође, и велики број филмова видели у току ових осамнаест година?»

— То на први поглед изгледа тако, али на жалост, иако сам веома наклонљив седмој уметности, због природе мог посла мали број филмова стигао ми је да видим. Мој посао тражи стално ангажовање и будност, уколико не желим да чујем звизг

дуке гледалаца из дворане.

«Ипак, сигурно Вам је неки филм остао у нарочитом сећању, а верујемо да имате неког свог филмског љубимца?»

— Филм «Велики Карузо» за сада увек стављам на прво место, а љубимци су ми из млађе гарде: Елизабет Тејлор и Алан Делон.

«Шта мислите о данашњој биоскопској публици?»

— Највише ценим оне посетиоце биоскопа који долазећи на филмску представу у томе гледају не само разоноду, већ потребу да уживају у једној уметности. Међутим, многима је, нажалост, долазак у биоскоп убијање времена па се због тога понашају као да су на улици. Тако немају користни они, а да не говоримо колико сметају другима. Питао сам по некад када до мене допру узвици и звиждови необичне публице, нису ли они потрошили узалудно новац купивши улазницу. Тако се може викавати на улици и то бесплатно.

Љ. Ђорђевић

Стручни кадрови: неопходна потреба радних организација

Наш коментар

ЗАКЉУЧАК СКУПШТИВЕ ОПШТИНЕ — ОБАВЕЗА ИЛИ СУГЕСТИЈА?

Неке радне организације које користе локале у друштвеној својини (углавном национализоване) поднеле су захтев Општинској скупштини да им се такве просторије пренесу и поставу саставни део њихових основних средстава. Скупштина општине на својој седници 26. децембра 1966. године донела је следећи Закључак:

«Да се изврши пренос локала у друштвеној својини на радне организације — ко ристике, са свим правима и обавезама које ови локали носе.

«Да се дефинитиван и прецизан текст Одлуке о преносу локала у друштвеној својини на радне организације презентира Општинској скупштини на увиде». После оваког закључка Имовинско-правна служба требало је да обавести одборнике зашто се пренос локала не може извршити и да објасне Скупштини зашто се не може уклапати текст Одлуке са Законом о привредном пословању стамбеним зградама у друштвеној својини. Тиме би спор заинтересованих радних организација са СО око преноса пословних просторија био завршен. Међутим, док је Скупштина општине одлучила јасно и гласно коме локали припадају, а Скупштини то право поменути Закон није ускратио, имовинско-правна служба једнострано одбија да такав закључак изврши, ишти Скупштину обавештава зашто неће, или не може да састави текст Одлуке о преносу локала на заинтересоване радне организације.

Закључак СО који до данас није получен, унео је пометњу и проузроковао спорове између Стамбеног предузећа и заинтересованих радних организација које су очекивали извршење Закључка СО обуставивше плаћање закупнине Стамбеном предузећу. Када је Стамбено предузеће запретило утуживањем, неке радне организације обратиле су се Имовинско-правној служби и побегле од ове ситуације.

«Према основном Закону о привредном пословању стамбеним зградама у друштвеној својини пословне зграде и просторије за које се интересијете постале су основ-

но средство Стамбеног предузећа од 1. јануара 1966. године.

Закључак СО Краљева од 26. децембра 1966. године, који у тачци 2, налаже извршење преноса локала у друштвеној својини на радне организације кориснике, по схватању службе овог органа треба схватити као сугестију и сагласност коју Скупштина општине даје Стамбеном предузећу као његов оснивач, а не као Одлуку коју треба само формално правно окончати актом пословања. Према напред изложеном обавезни сте да плаћате закупнину Стамбеном предузећу...»

Међутим, и поред тога што је у Закону о привредном пословању стамбеним зградама у друштвеној својини (Сл. лист СФРЈ 33/65) предвиђено аутоматско уношење од 1. јануара 1966. године свих стамбених зграда (али само стамбених зграда) у друштвеној својини, у Фонд стамбених зграда предузећа које је основала општина, ипак у члану 18. поменутог Закона стоји: «Актом о оснивању стамбеног предузећа одређује се које се стамбене зграде уносе у фонд стамбених зграда». У члану 20 каже се: «Уговором закљученим између оснивача стамбеног предузећа може се предвидети да је стамбено предузеће дужно вратити оснивачу стамбену зграду коју је оснивач унео у фонд стамбених зграда...» Према томе, оснивачу је дато право да од стамбеног предузећа може узети стамбену зграду ако је то предвиђено уговором. У конкретном спору о овим пословним просторијама које тражи привреда, Скупштина може за их узме од Стамбеног предузећа и прелом их заинтересованим радним организацијама сходно дометом закључку, поготову што Скупштина општине још није склопила уговор о преносу пословних просторија на Стамбено предузеће нити је уговором одредила њихов третман.

Поред овога, Скупштина општине није објавила у Службеном листу ни Одлуку о оснивању стамбеног предузећа.

П. Цветковић

На другом збору Драгачевских трубача

ДРАГАЧЕВО РУЖОМ ОГРАЂЕНО

Т ако каже једна стара песма: Драгачево ружом ограђено, а Трнава трњем и камењем...

вим, малим брвнарама и по гостоубивим кућама гучевским пробудиле су опет немирне трубе.

икада видео. Најбољи плантажни воћњак. Бекон свиње. Најбоље јабуке и најбоља ракија.

Крстомира Сретеновића који је прошле године устрељио јабуку.

По други пут је Гуча раширила руке и гостопримљиво, пузим срцем мале вароши, примила хиљаде гостију.

Јутро је освануло сунчано и прохладно. У Гучу је удовило двадесетак крцатих аутобуса, неки чак из Новог Сада и три пута толико аутомобила.

Неко меденицу. Неко «хајдука», дугачку шупљу тикву којом се на теже ракија.

Сваког дошљака дочекује гостопримство, девојке у народним ношњама сусрећу вас с добродошлицом и с чапцом домаће препеченице од двадесетак и четири града, од које отежа језик након првог искапа.

По други пут су заштитале трубе драгачевских трубача на радост и весеље саборско.

Рампа је спуштена. Девојке и младићи дочекују вас испред рампе, нуде ракију и добродошлицу.

Неко тканицу. Неко овчију главу. Неко предлаже: «Дајте људи, да идуће јесени позовемо хрватске трубаче!

Тако ће бити до дубоко у ноћ. Месец ће побегти у врх неба.

Труба орача и копача. Добро дошли!

»Ломно« Драгачево шири руке, простосрдечно, широко, топло гнездо тежака.

Неко стално вади флаше пива из санте леда. Неко тражи 70-годишњег Душан Савковић

А ноћас ће опет, после пола ноћи, немирне трубе драгачевских тежака, у плавим антијама, обилазити госте с краја на крај Гуче.

Земљи тешко од усталаса лог народа, од коњичких маришева и кола, од ражања и ракије, труба, мекика, лонаца земљаних са купусом и лонаца са војничким пасуљом, од печених пилића и печених овнова, дечурлије, пилана, лимидера, грочја, пива, шире, лепиња, тестија и чабрица кајмака младог, песме хармонике и смеха.

Добро дошли! Једна мала варош отвара своја мала врата и своје велико срце.

Све је спремно да почне нова школска година. Надамо се да сте се добро одморили и да жељно чекате дан када ћете оести у клупе у својим старим учионицама.

Свираће ми «Тихо појте сибани славују, да се моје злато не пробуди».

Шатре су пуне и препуне, још није почело. Кафане такође.

Трубачи стоје на столицама у ставу мирно, као да су скинути са спомена крајпуташа, плавих, оштрих, исписаних длетом.

Редакција Ибарских новости поново отвара ваш кутак у листу и зато очекујемо да ћете нам доживљаје са летовања испричати у својим написима.

Они из Лучана — у фабрику! («Политика» — 17. септембар 1962. године)

Тако се овде свира. Три оркестра за три стола. Петнаест труба у једној повећој соби.

А на вашаршиту, делија. Обара редом. Широко, здепасти, снажан. Око рвача сјајно се народ, ври од гласова и бодрена. Пурја праши на. Тапкају опанци. Зноје се шаке и пасови.

Редакција Ибарских новости поново отвара ваш кутак у листу и зато очекујемо да ћете нам доживљаје са летовања испричати у својим написима.

Они из Лучана — у фабрику! («Политика» — 17. септембар 1962. године)

Напољу пуцају прангије. Месец побегао уврх неба, постаје ове мањи и све блеђи.

Горе уврх старе букве, јабуке. Ко погоди јабуку, ручни сат.

Редакција Ибарских новости поново отвара ваш кутак у листу и зато очекујемо да ћете нам доживљаје са летовања испричати у својим написима.

Они из Лучана — у фабрику! («Политика» — 17. септембар 1962. године)

Најзад све умукне, јер сутра је тек сабор!

На после ПИК. ПИК значи, пољопривредно-индустријски комбинат. Најбољи кромпир који сам

Редакција Ибарских новости поново отвара ваш кутак у листу и зато очекујемо да ћете нам доживљаје са летовања испричати у својим написима.

Они из Лучана — у фабрику! («Политика» — 17. септембар 1962. године)

Хумореска

Ево, оженисмо се...

Вољена, ја сам тако срећан!... Да, да, све ће бити као ти желати. Отићи ћемо на свадбени пут да проведемо цела три месеца. Биће то чаробно! Прво ћемо погледати Европу — Рим, Венецију, Милано, Ницу, Париз, Берлин... Твоје жеље — за мене су закон! Па ипак хоћу нешто да ти кажем: зар није много три месеца? Ја само питах... Шта ти кажеш? Није ли то сувише дуго — три месеца? Можда ће бити довољно и месец? Ако сачувамо новац напали бисмо лепу кућицу?

и ја! Да ти кажем нешто. Путовање је веома заморно, нарочито сада. Еродови су дупке пуне, а море је често немирно. Боље је да пођемо на неколико дана у Бурсу. Ко нас може спречити? Све што ти пожелати, ја ћу испунити!

Вољена, кажи ми, шта ће нам то да се вучемо по хотелима? Да бачимо новац у ветар? Боље је да ти уместо тога купим најдражи шикит... Зар је рђаво смишљено? Баш је дивна идеја? Каква желати? За пет хиљада лира?... А можда за десет? Путовање, сви ти хотели-мотели прођу — и ништа не остаје. А нажит — у крајњој линији је споменик за цео живот. Ето тако сам и ја милио, паметна си ти!

и да ти савијемо елегантну хаљину. * * * Вољена, ко сада носи теške тканице? Када би ти само видела како сада има лепих лаких тканица! Дивне шаре у цветовима. Купићемо четири метра црца. И сама ћеш савијати, драга! Не исплати се дати новац кројачици. * * * А није ли много четири метра? Ево лста!... Може без рукава и са откритим вратом... Сукња краће... Мислио сам, метар и по биће доста, зар не? Добра моја, најбоља моја... С тобом, драга, и у колиби је рај! Да не заборавим, у том случају, зашто да узмемо стан, новац да бачамо? А циц не служи ничему, цицана платна су тако непрактична. Ти си оладнела? Сада ћу да изађем да купим хлеб са маслацем. А сада дозволи да те зарзалим и пољубим... Ето и оженисмо се!...

— Ти се слажеш сакчок? Вољена, знао сам ја да имаш златно срце! Слушај шта ми је сада пало на ум: шта ће нам уопште да идемо у иностранство? Није рђаво пропутovati сопствену земљу? Поћи ћемо на Црно море! Да, молим те, то се не може ни са чим упоредити!...

— А ако трезвено размислимо о тим стварима, шта ће теби тај брош? Ти си скромна девојка, са добрим укусом. Нећеш ваљда да се хвалиш пред свима. Нашта да потро-

— Ти хоћеш обавезно да региструјемо наш брак? Најзад, најзад, и ја сам тако мислио... По звањемо за сведоке наше пријатеље... Али, уопште, шта ће нам те формалности? Зар ми ти не верујеш? Због чега вратиш партију некаким печатима и словима, боље је да одемо код кројача

Азис Несим (Турска)

Породица и гамаћинство Абажури у новом руху

Са мало труда и добре воље можете ваше лампе у стану освежити са новим абажурима. Зато су потребне само лепе пресвлаке од декоративног материјала. Данас су навлаке за стоне, стојеће и висеће лампе од текстила погодније за прање. За једну лампу се могу направити два-три абажура у различитим димензијама. За коју ћете се навлаку одлучити зависи од годишњег доба и атмосфере коју желите створити у кући. Јер, различите навлаке које се мењују на абажуру омогућавају разноврсне светлосне ефекте. Од материјала можете користити пуплин, сатинет, дезенирано платно, свила и јута.

ПРАКТИЧНИ САВЕТИ Мокра со у сланику може да поквари апетит чак и гладном човеку. За то кад стављате ситну со у сланику помешајте у њу мало брашна од кромпира (кромпиоровог штирка) и будите без бриге — со ће бити увек сува и растресита. Поврће чистите увек на комаду новине који по завршетку посла покушите и баците. На тај начин сто ће вам увек бити чисто.

Абажури се раде једноставно — од жичаног костура и навлаке у виду ваљка. Потребно је измерити висину жичаног костура и узети је за ширицу комада од кога се кроји навлака. При томе долажете још по 5-8 сантиметара на горњем и доњем делу за узан поруб у који се увлачи пангљика за набирање. Уколико желите да навлака прелази преко обода жичаног костура и да прави благе наборе, повећајте ширину материјала. Што је већа дужина текстила (који се штепом саставља у виду прстена) то је абажур богатије на бран. За потпуно раван абажур, без икаквих набора, довољно је да дужица комада буде подељена према обиму горњег круга жичаног костура.

Вешалицу за децу ставите испод нормалног чиви лука за одрасле како би деца сама могла да оставе своје ствари. Тако се и лакше уче да ствари остављају на своје место. Мрље од воћа са дрвеног покућства нестaju ако се добро истрљају комадићем вате натопљене мешавином кухињске соли и уља.

Наш рецепт КОМПОТ ОД ПЕЧЕНИХ ШЛИВА

Један килограм шљива опрати и очистити од коштица. У помашћен суд рећи очистишине шљиве тако да унутрашњи део буде окренут горе. Затим шљиве посути шећером, по укусу, а може се ставити 1-2 кашике меда. У добро загрејану пећницу пећи шљиве док не пусте сок. Охлађене шљиве сипати у зделе и служити као укусну посластичу са кексом.

Прилог за децу

Бајка о мадагићу и лаву

Живео је једном један ловац. Пратили су га стални неуспеси; сваки пут се издова враћао празних руку. И ево, једном је ловиш ухватио великог цврчка, захвати га у лишиће и донео кући. Жена се орбадовала што се муж враћа са пленом, опрала је лонац и распалила ватру. Али, само што је развила лишиће, а цврчак је искочио из замотуљка и побегао скачући.

Од тада је прошло много година. Једном је младић рекао лаву да хоће да се врати у град, али да му је за то потребно одело.

— Месо које си донео побегло је! — рекла је жена мужу. — Иди и ухвати га ма где се сакрио! — одговорио је муж.

— Причекај! — рекао је лав и сакрио се крај пута. Кад су путем пролазили трговци, лав их је разјурио а робу коју су побацали до њео младићу. У Салама је било много одеће и тканина.

— Вољена, ко сада носи теške тканице? Када би ти само видела како сада има лепих лаких тканица! Дивне шаре у цветовима. Купићемо четири метра црца. И сама ћеш савијати, драга! Не исплати се дати новац кројачици.

— Али, ја немам сружја, — рекао је младић. — Желим копање, нож, тоболац са стрелама, лук и уза све то — паре.

Жена је остала да живи у дуљци дрвета. Ујутру је излазила и тражила у шуми нешто за јело. Кад је младиш одрастао, и он је почео да излази из дуљке и да пузи око дрвета. Једном је залутао у брлог лавице и у њему нашао једног лавића. Дечак и лавић почели су да се играју. Вратила се лавица са пленом. Она је у први мах хтела да убије дечака, али се он тако слатко смејао да се она сажалила и предомислила. Од тада је дечак сваки дан одлазио лавицу, а увече се враћао у дуљцу мајци.

— Добро, одговорио је лав, — све ћеш добити. И поново, сакривши се крај пута, лав је растерао трговце, а робу донео младићу. Младић се захвалио лаву, опростио се с њим и упутио у град. Тамо се оженио и остао да живи.

— А није ли много четири метра? Ево лста!... Може без рукава и са откритим вратом... Сукња краће... Мислио сам, метар и по биће доста, зар не? Добра моја, најбоља моја... С тобом, драга, и у колиби је рај! Да не заборавим, у том случају, зашто да узмемо стан, новац да бачамо? А циц не служи ничему, цицана платна су тако непрактична. Ти си оладнела? Сада ћу да изађем да купим хлеб са маслацем. А сада дозволи да те зарзалим и пољубим... Ето и оженисмо се!...

Ноћу му је редовно долазило у госте — лав. Једном док су они разговарали, у собу је ушла младићева жена и, видевши лаву, крикнула. Лав је излетео напоље и сакрио се иза зида.

— А како трезвено размислимо о тим стварима, шта ће теби тај брош? Ти си скромна девојка, са добрим укусом. Нећеш ваљда да се хвалиш пред свима. Нашта да потро-

— Што вичеш? — питао је младић жену. — где си видела лаву? Ујутру, тек што је свинуло, лав је изишао из свог заклона и рекао младићу: — Време је да се пратим. Ако рикнем једном, значи да су ме напали људи; ако рикнем два пута, значи да сам срећно изишао из града.

— Иди, — одговорио је младић, али му је душу обузео немир. Убрзо лав је рикнуо — је диом! Узевши нож, младић је пошао да тражи свог пријатеља. Видевши мртвог лаву, он је забио себи нож у срце и пао крај свог мртвог пријатеља.

— Иди, — одговорио је младић, али му је душу обузео немир. Убрзо лав је рикнуо — је диом! Узевши нож, младић је пошао да тражи свог пријатеља. Видевши мртвог лаву, он је забио себи нож у срце и пао крај свог мртвог пријатеља.

Културни живот

У СУСРЕТ НОВОЈ ШКОЛСКОЈ ГОДИНИ

СРЕДЊЕ ОБРАЗОВАЊЕ ОДРАСЛИХ ГРАЂАНА

Почетком нове школске године отпочиње и прва мера новог Закона о средњем образовању у СР Србији. Од тада, средње образовање уопште, па и средње образовање одраслих, засниваће се на јединственим начелима које прописује поменути Закон, а организоваће се на начин и под условима које утврђује Закон о средњем образовању.

Према 15. члану Закона о средњем образовању, одрасли се могу образовати у посебним одељењима средњих школа за омладину или пак у посебно организованим средњим школама за одрасле. Практично то значи да се одрасли могу образовати у свим врстама средњих школа, а то су: школе за техничке и одговарајућа занимања у привреди и другим друштвеним делатностима (географске, економске, пољопривредне, медицинске и др.); школе за квалификоване раднике у привреди и другим друштвеним делатностима; опште техничке школе; учитељске школе и школе за воспитаче; гимназије и уметничке школе.

Стицање средњег образовања одраслих у другим установима и организацијама

Осим у школама, средње образовање одраслих може се стицати и у другим условима, привредним и другим организацијама. Закон о средњем образовању изричито помиње следеће установе и организације у којима се може стицати средње образовање одраслих: радничке и на родне универзитете, центре за образовање у радним организацијама и центре привредних грана. Наравно, то подразумева да се стицање средњег образовања одраслих другим установима и организацијама ограничи само на побројане институције. Напротив, могу и треба да се организују и разне друге сличне установе и да се јаве као организатори средњег образовања одраслих и разне друге организације. Битно је да то буде увек потреба привреде, друштвених служби и појединаца и да је у складу са могућностима заједнице и појединаца. Наравно, све то такође мора да буде у складу са условима и начином којим се прописује и тражи поменути Закон, као и други одговарајући прописи и општа акта радних организација из којих се образују одређени полазници.

Према 27. члану Закона о средњем образовању, средње образовање одраслих у другим установима, привредним и другим организацијама остварује се путем редовног похађања наставе, ванредним учењем, дописним школовањем, практичним радом и другим погодним облицима.

Раднички и народни универзитети, центри за образовање у радним организацијама, центри привредних грана, као и друге установе и организације могу непосредно организовати целокупну воспитно-образовну делатност која се иначе остварује

у појединим врстама средњих школа али пак могу да се ограниче само на припрему полазника за полагање испита у одговарајућим средњим школама. И сама припрема може да буде потпуна или се у оквиру те припреме могу организовати само поједини делови воспитно образовног процеса: настава, професионална пракса или производни рад.

Наравно, све су то само могућности које ваља искористити, али се за све то треба благовремено, већ сада, пре почетка нове школске године, добро припремити.

Б. Миливојчећ

2. и 3. СЕПТЕМБРА

НА ТРАДИЦИОНАЛНОМ ТАКМИЧЕЊУ ОЧЕКУЈЕ СЕ УЧЕЊЕ ДВАДЕСЕТАК СЕОСКИХ ОРКЕСТАРА И ОКО 200 ТРУБАЧА. — ПРВИ БРОЈ САБОРСКОГ ЛИСТА «ДРАГАЧЕВСКИ ТРУБАЧ». — РЕДАКЦИЈА НАШЕГ ЛИСТА ДОДЕЉУЈЕ НАГРАДУ ЗА НАЈБОЉЕ ОДСВИРАНО НАРОДНО КОЛО.

У Гучи је све спремно за почетак традиционалног Драгачевског сабора сеоских трубача. Двадесетак сеоских трубачких оркестара са око 200 трубача из готово свих крајева наше социјалистичке републике сутра и прекоутра, односно у суботу и недељу такмичеће се по седми пут за називе прве трубе Србије, прве трубе при сутних посетилаца, затим друге и треће трубе и три најбоља оркестра. Учесници овог традиционалног такмичења, поред обавезне народне песме «Са Овчара и Каблара», по слободном избору свираће још и по један марш, народну песму и коло. Такмичаре ће и овога пута оцењивати стручни жири, састављен од еминентних музичких стручњака и културних радника из Београда, и жири публике. Првој труби стручног жирија и првој труби публике биће као поклони додељене трубе, а првом трубачком оркестру бубањ, док ће другој и трећој труби и другом и трећом трубачком оркестру, као и оним оркестрима који буду најбоље одсвирали

Краљево: школски центар

СЕДМИ ДРАГАЧЕВСКИ САБОР СЕОСКИХ ТРУБАЧА

извршити проглашавање ово годишњих победника и додељивање награда. Организатори традиционалног Драгачевског сабора сеоских трубача постараће се и овога пута да дочекају и угосте своје бројне посетиоце. Поред изложби домаће радиности веома познатих дубачких ткаља и изложбе сувенира посетиоцима ће под бројним шатрама бити омогућено да се угосте чувеним и драгачевским јелима и пићем.

Драгачевски трубачи

Из наше културне прошлости О ЦРКВИНИ У ПОПАМА РАЗНЕ ЛЕГЕНДЕ

Северозападно од Новог Пазра, у селу Попе, налази се бронуло здање црквине Св. Петра и Павла из 1680. године. На заравни са високим куновим дрвећем стрче још добро очувани зидови обрасли маховином док је свод потпуно порушен. Протекле године оставиле су видног трага на овом интересантном здању, а људска рука је такође допринела да се много вредности црквине за увек изгубе.

У близини саме црквине налази се пространо грчко, старосрпско и новије српско гробље, што повећава значај овог историјског споменика. У новије време црквином су управљали као тутори Ристићи, а зитим Јосип Равић, док је Хабиб Маврић из села Кукавица за време I светског рата однео све драгоцености и оштетио фреске.

ВИЊЕТА

О самој црквини и месту где се она налази круже различите легенде. Једна од њих говори како се у гробљу, близу цркве налази плоча испод које би требало да буде закопано велико благо. Недавно је у Нови Пазар пренета плоча која се налазила на самој црквини са већом карактеристичним натписом, који говори о датуму завршетка грађења црквине и о њеним градитељима. Пре ма предању, Попине је за

Узгред забележено И СТРУЧЊАЦИ ПАЛИ НА ИСПИТУ

Пријемни испит обављен у јуну месецу ове године у средњим школама у Краљевицу имао је више недостатака. Међутим, један од највећих пропуста је свакако тест из математике добијен од Завода за основно образовање наставника СРС. Прво, како су и сами испити показали, тест је био неприкладан за свршене ученике основних школа па је отуда у просеку положило око 30 одсто ученика. Друго, није било никаквих критеријума при одређивању броја бодова за полагање, јер тај број најпре је износио 41, а затим 21 од 100 могућих. Треће, нико од стручних наставника — математичара, одговорних за ово, није проверио исправност

теста, иако су се у њему покрале неке грешке. Ради се, наиме, о два погрешна задатка који носе 9 поена. У једном од њих признаје се као тачно погрешно решење, док у другом задатку, о којем је реч, није тачно ни једно.

Шта сада учинити пред пријемни испит у јесенјем року? Ученицима који су положили један предмет, први пут одкако постоје пријемни испити, дозвољено је полагање поправног из оног другог предмета. Изгледа да би требало одобрити и одговорним стручњацима да положе поправни испит, јер у јуну су пали сасвим.

Добривоје Јанковић

Б. Шотра: Фреска

Краљевачке новости

ДОБИЛИ ЂЕРКУ:

Стамена домаћица и Живота Милековић, слу̀жбеник; Слободанка, домаћица и Јанко Николић, радник; Даница, домаћица и Мирослав Терзић, земљорадник; Мирослава, службеник и Драгиша Белобрковић, правник.

ДОБИЛИ СИНА:

Мира, домаћица и Радван Живановић, молер; Зорка, домаћица и Томислав Карапанџић, замљорадник; Љиљана, домаћица и Верољуб Пешић, земљорадник; Миланка, домаћица и Драгић Вушофер; Косовка, домаћица и Раденко Миловановић, ковач; Деса, домаћица и Александар Милетић, земљорадник; Милица, домаћица и Драгић Вуковић, земљорадник; На-

да, радница и Раде Крстић, официр; Добрила, домаћица и Слободан Бежалевић, земљорадник.

ДОБИЛИ СИНА И ЂЕРКУ:

Сидра, домаћица и Милан Јевтовић, радник.

СКЛОПИЛИ БРАК:

Милица Соколовић, слу̀жбеник и Томислав Радвановић, радник; Србислава Буновић, правник и Добрица Банковић, грађевински техничар; Миланка Павловић, домаћица и Радослав Вељковић, радник; Зорка Протић, шумарски техничар и Боро Шева, машински техничар.

УМРЛИ:

Злата Илић, домаћица, рођена 1936. године.

Предузеће грађевинарских заната

«ПОЛЕТ»

Тузла тражи

— 4 керамичара у стални радни однос за градилнице Сарајево.

Лични доходак и теренски додатак по правилнику о расподели личних доходака градилница.

Стан за сваке бесплатно обезбеден у хотелским просторијама у Сарајево.

Пријаве слати градилници Сарајево, улица Јелића број 1. најдаље до 1. септембра.

ПРЕХРАМБЕНО ПРЕДУЗЕЋЕ «ШУМАДИЈА» У ВРЊАЧКОЈ БАЊИ.

Расписује

ЈАВНУ ЛИЦИТАЦИЈУ

За продају 2. комада моторних возила «Фијат» 1100 — фургона.

Лицитација ће се одржати у недељу 3. септембра 1967. године, у 10 часова пре подне, у просторијама. Парне карте Предузећа «Шумадија».

Мали огласи ★ Мали огласи ★ Мали огласи

* Продају се два мања стана, један одмах усељив, Краљево, Цара Душана 6.

* Продајем кућу делимично усељиву, Поцерска 3. Обавештење Грковић Драган Ватрогасни дом Краљево.

* Продајем хитно ради селидбе «Опел-рекорд» 1954 у возном стању регистрован са радном. Шарановић, Обиљева 27 Краљево.

* Продајем вршалацу «Змај» тројка 65 сантиметара бубан у исправном стању. Милутиновић Владимир Мрсаћ, удаљено од станице пола километра.

* Продајем одмах усељиву кућу са 4 одељења затвореним двористем, баштом и пумпом у двористу. Цена повољна. Улица Београдска 28. Упитати Храни слава Симоновића — Гимназија «Мирко Луковић» Краљево.

* Продајем парцелу погодну за кућу у Врби. Упитати Љубицу Милановића, Војводе Путника 20 — Краљево.

* Продајем нову хармонику «Далаци» органтона-Италијанска са украсима. Драгослав Милековић, Бурбичи Стубови 18 Нови Пазар.

* Продајем цип генерално оправљен и једно појачало са звучницима и микрофоном. Новак Марковић — Тавник.

* КЊИГА: «Како можете постати лични лекар», обрађује целокупну медицину где нема дијете без обзира, какво је обољење. Успех гарантован. Цена књиге 5 нових динара. Испорука одмах. Адреса: Сервис СВ. Климента 57 Београд.

* Мењам двособан комфоран стан од 60 квадратних метара у најлепшем делу Чачка, за одговарајући у Краљево. Стеван Ненадовић, Топличка 10 Чачак.

* Одричем се ђерке Милене удате Грачанац и Слободанке и искључујем их из наследства. Дугове учињене на моје име не признајем. Отац Станоје Јовановић село Маглић.

* Оглашавам неважећим сведочанство I године Школе ученика у привреди изdato 1967. године у Краљево на име Милован Станимировић.

* Оглашавам неважећим сведочанство VIII разреда Основне школе изdato 1966. године у Рибници на име Мливоје Јемовић.

* Оглашавам неважеће сведочанство III разреда Гимназије изdato 1966. године у Краљево на име Слободан Милосављевић.

* Оглашавам неважећим сведочанство I разреда Више Гимназије изdato 1962. године у Краљево на име Милена Пештерац.

* Оглашавам неважећим сведочанство о завршеном VIII разреду Основне школе изdato 1967. године у Саванима на име Зорица Рамовић.

* Оглашавам неважећим сведочанство I године Пољопривредне школе изdato 1967. године у Краљево на име Миљана Поповић.

* Оглашавам неважећим сведочанство III разреда Гимназије изdato 1967. године у Краљево на име Максимија Вукићевић.

* Оглашавам неважећим сведочанство о завршеној Медицинској школи (акушерски смер) изdato 1967. године у Краљево на име Верница Вуловић.

* Оглашавам неважећим сведочанство VIII разреда Основне школе изdato 1964. године у Краљево на име Миодраг Цветковић.

* Оглашавам неважећим сведочанство I разреда Школе ученика у привреди изdato 1967. године на име Драган Чендић.

* ХИТНО тражим празну собу са кухињом. Драгиша Јовановић, продавница «Гегалдус» — Краљево

ОГЛАШАВАМ неважећим сведочанство I разреда Школе ученика у привреди изdato 1966. године у Краљево на име Славко Живановић.

* Оглашавам неважећим сведочанство VIII разреда основне школе, изdato 1963. године у Краљево, на име Љиљана Вукановић.

Лов и риболов

ШТА ТРЕБА ЗНАТИ ПРЕД ПОЧЕТАК ЛОВНЕ СЕЗОНЕ

Почетак ловне сезоне на зеца, фазана и пољску јаребицу почиње 15. октобра и траје све до 15. јануара идуче године. Ове временске термине може једино мењати Извршни одбор Ловачког друштва «Партизан» и то само на основу података који се прикупе првих дана лова. Остала дивљач ће се ловити у временским периодима како је утврђено. Наредбом Секретаријата за пољопривреду и шумарство СРС.

У току овогодичње ловне сезоне у товишту «Краљево» може се одстрелити три хиљаде зечева, две и по хиљаде фазана, двеста фазанки, десет хиљада пољских јаребица и двадесет комада дивљих свиња.

Сваки члан друштва у ловној сезони може уловити, без посебне накнаде, шест зечева, шест фазана и дванаест пољских јаребица. У једном ловном дану ловац може из ловишта однети: једног зеца, једног фазана и највише пет јаребица. У осталим случајевима потребна су специјална одобрења Ловачког друштва. Такође, ловац мора строго водити рачуна да приликом лова не пређе границе резервата којим располаже Ловачко друштво, а где је забрањен лов на племениту дивљач. Прескобројну и недељиву дивљач Друштво има право да уловчи у своју корист.

И. Ц.

ШТЕДИТЕ КОД БАНКЕ

Удружена кредитна банка — Краљево и њена експозитура — Рашка

организују III коло робне лутрије за орочене и неорочене штедне улоге у вредности од 5.500.000 старих динара.

ЗГОДИНИ ЛУТРИЈЕ:
— путничка кола «Застава» 750;
— мали трактор за индивидуалне пољопривреднике;
— телевизор «РР», 2 комада; и
— других око 280 робних згодитака, по избору добитника, појединачне вредности 7 — 150.000 старих динара.

— раније орочене штедне улоге (пре 25. октобра 1966. године) учествују у III колу лутрије под условом да им рок орочавања не истиче до краја 1967. године, у противном да би учествовали у лутрији потребно је да рок орочавања улогу продуже најмање још за 13 месеци.

* ИЗВЛАЧЕЊЕ лутрије обавиће се у просторијама Банке на дан 30. новембра 1967. године са почетком у 10 часова, присутан слободан.

* Наша Банка спада у

— 60 месеци 8,0 одсто
— за орочене улоге на 61 и више месеци 8,5 одсто.

* Овако повољно условне штедне треба одмах искористити и новац који чувате код куће или штедите под неповољнијим условима код других банака или пошта, што пре уложите на штедну књижицу код ове Банке, користећи услове за већу камату и право на учешће у лутријској штедњи.

* ПРЕМА ПОСТИГНУТОМ СПОРАЗУМУ са Предузећем ПТТ-а — Краљево, почетком 1. маја 1967. године све половне јединице овог предузећа радиће у име и за рачун Удружене кредитне банке Краљево на прикупљању и исплати штедних улога и њиховом орочавању, АЛИ ИСКЉУЧИВО ПРЕКО ШТЕДНИХ КЊИЖИЦА ИЗДАНА УДРУЖЕНЕ КРЕДИТНЕ БАНКЕ — КРАЉЕВО.

* КАД УЛАЖЕТЕ НОВАЦ КОД ПОШТЕ ТРАЖИТЕ ИСКЉУЧИВО ШТЕДНУ КЊИЖИЦУ УДРУЖЕНЕ КРЕДИТНЕ БАНКЕ — КРАЉЕВО.

* Улоги на штедни су сигурни — неповредиви и тајни, за улоге јамчи држава, а ослобођени су такса, пореза и осталих трошкова.

* ШТЕДИТЕ И СВОЈУ УШТЕЂЕВИНУ УЛАЖИТЕ НА ЧУВАЊЕ И УКАМАЂЕЊЕ КОД УДРУЖЕНЕ КРЕДИТНЕ БАНКЕ — КРАЉЕВО И ЊЕНЕ ЕКСПОЗИТУРЕ — РАШКА.

ред мањег броја банака и пошта које на штедне улоге плаћају тако високу каматну стопу и премирају штедњу путем робне лутрије.

КАМАТНА ТАБЛИЦА БАНКЕ:

— за неорочене штедне улоге (штедња по виђању) 6,0 одсто;
— за орочене улоге 13 — 23 месеца 7,0 одсто;
— за орочене улоге 24 — 35 месеци 7,5 одсто;
— за орочене улоге 36

УЧЕШЋЕ У ЛУТРИЈИ:
* Штедне стичу право на учешће III колу лутрије под следећим условима:

— на сваких 100.000 старих динара орочених на 13 — 18 месеци, односно 50.000 старих динара на 19 и више месеци или неорочен улог од 400.000 старих динара (минимални салдо у периоду од 30. априла до 31. октобра 1967. године), добија се бесплатно по 1 лутријски лоз-број;

РЕПУБЛИЧКИ ОДБОР — ПОДОДБОР КРАЉЕВО САВЕЗА МАШИНИСТА, МАШИНОВОЋА И ЛОЖАЧА, ОРГАНИЗУЈЕ

КУРСЕВЕ

1. За ложаке централног грејања.
 2. За ложаке парних котлова са ручним ложењем.
 3. За руковаоце механизованог и аутоматизованог ложења.
 4. За руковаоце компресних и црпних станица.
- Курсеви за ова занимања почињу са радом 20. септембра 1967. године и трају по 4 месеца, изузет занимања под тачком 3 који траје 6 месеци. Месечна уплата по кандидату за сва звања 200 Н. динара.
- За обавештења обратити се Пауновић Миљку Основна школа «Светозар Марковић», тел. 21-248 Краљево.

ПОДОДБОР — КРАЉЕВО

УПРАВНИ ОДБОР РАДНЕ ОРГАНИЗАЦИЈЕ ИНДУСТРИЈЕ ОБУЋЕ И ПЛАСТИКЕ

«СОЛИД» У СУБОТИЦИ

Објављује:

СЛОБодно РАДНО МЕСТО ЗА ПОСЛОВОЋУ ПРОДАВНИЦЕ У КРАЉЕВО

УСЛОВИ КОНКУРСА:

* Висококвалификовани трговац обућарске струке са три године радног стажа или квалификовани трговац обућарске струке са пет година радног стажа.

* Молбе слати на адресу: Индустрија обуће и пластике «Солид» — Суботица, улица Буре Баковића број 4.

* КОНКУРС ОСТАЈЕ ОТВОРЕН ДО 30. IX 1967. ГОДИНЕ

КОМИСИЈА ЗА РАДНЕ ОДНОСЕ ФАБРИКЕ ВАГОНА — КРАЉЕВО

ОГЛАШАВА

СЛОБодно РАДНО МЕСТО

За једног возача аутодизалице

УСЛОВИ:

ВК возач I класе са три године радног стажа (возач аутодизалице).

За наведено радно место обавезан је пробни рад у трајању од 20 дана.

Лични доходак по Правилнику о расподели личних доходака у Фабрици вагона — Краљево.

Понуде са биографским подацима и досадашњем раду доставити Фабрици вагона — Краљево.

Рок подношења понуда је 15 дана од дана објављивања огласа.

Спорт

ТУРНИР У МАЛОМ ФУДБАЛУ

СОФК-а из Рашке организовала је у Рашки од 14. до 28. прошлог месеца турнир у малом фудбалу по куп систему. На овом турниру учествују 24 екипе из два градска насеља Рашке и Ушћа и осам сеоских насеља из околине: Беоца, Рвата, Трипаче, Гњилице, Шупња, Варева, Казновића и Драганића.

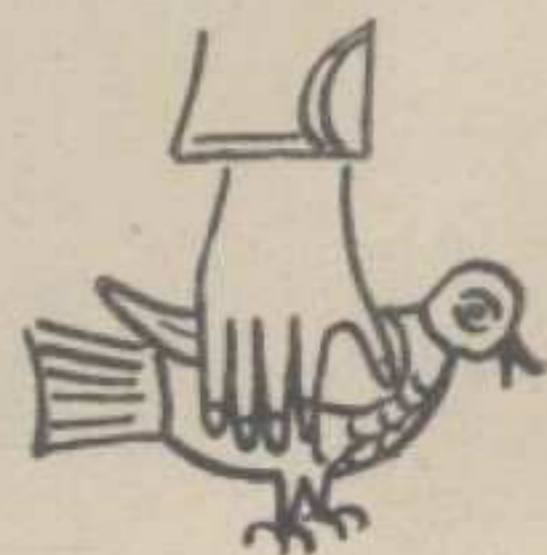
Највећи број екипа је из Рашке укупно 12. Међу екипама из Рашке највећу пажњу публике привукла је екипа «ЈЕТИ», својим називом и квалитетом игре. Кандидати за освајање првог места су екипа «ЈЕТИ» и екипа из Новог насеља.

Првопласирана екипа на овом турниру добиће прелазни пехар и спортске реквизите у вредности од двадесет хиљада старих динара. Док ће друго пласирана екипа добити као награду спортске реквизите у вредности од петнаест хиљада старих динара.

Организација овог турнира је беспрекорна. Томе је највише допринео својим залагањем Анђелковић Стаменко. Иницијатори за одржавање овог турнира заслужују сваку похвалу, јер је у Рашки по први пут на једном оваквом такмичењу окупљен велики број сеоске и градске омладине.

Р. П.

ВИЊЕТА

Спорт

Друга савезна лига (Источна група)

Бодови и славље у Краљеву

*** ТРЕПЧА ИЗБИЛА НА ЧЕЛО ТАБЕЛЕ, ДОК ЈЕ СПАРТАК ДОЖИВЕО ТЕЖАК ПОРАЗ У БЕОГРАДУ. * СЛОГА НА СВОМ ТЕРЕНУ НАДИГРАЛА РАДНИЧКОГ И ЗАСЛУЖЕНО ОСВОЈИЛА ПРВЕ БОДОВЕ. * КРАЉЕВЧАНИ ОДЛАЗЕ ДА БОДРЕ СВОЈЕ ЉУБИМЦЕ У ПРИШТИНУ СА МАЛО НАДЕ У УСПЕХУ.**

Сви тимови Источне групе Друге лиге тек су се загрејали у другом колу које није протекло без изненађења. Срем и Приштина тријумфовали у Првенки, односно Прилепу, мада су прогнози претпрошлонедељно кола ти повали на Црвенку и Победу. Спартак који је недељу дана раније високо поразио Слогу, доживео је у Београду још једну судбину против Вождовачког. Бивши прволигаш мада је разочарао напоре јаче неборбеном и млаком игром, ипак је савладао Чачку не у Никшићу са два гола разлике док је новајлија, Брегалница, горела од жеље да победи рударе из Бора, а извукла је бод на свом терену. За љубитеље фудбала у ужој Србији, центар интересовања било је Краљево где су се у «Шумадијском дербију» састали стари ривали Слога и крагујевачки Раднички. На овој утакмици забележен је и рекорд од 8.000 гледалаца колико градски стадион до сада никада није

примио. Домаћи фудбалери изненадили су доброг противника, савременом, оштром и једноставном игром и заслужено победили. Први освојени бодови у Другој лиги краљевачки љубитељи фудбала пропатрили су великим слављем после утакмице, а исто временом то је била и прва награда за приказану игру на дербију. Са последњег Слога је скочила на 11. место на табели, али то је још увек почетак првенства и редослед на табели тек ће да доживљава промене. Тренутно је на врху Треча са бодом предности и да ли ће се митровачки рудари задржати на тим позицијама све зависи од предстојећег дуела у Бору где Тречу у недељу очекује најтежи сусрет јесени. Слоги предстоји дуел са Приштином која ће свакако настојати да потврди добру форму пред својом публиком у сусрету са Краљевчанима.

На Градском стадиону

ДОБРА ИГРА - ДВА ГОЛА

СЛОГА — РАДНИЧКИ (К) 2:0 (1:0)
Краљево — Одавно Градски стадион није доживео такву слику да буде испуњен са 8.000 гледалаца, спектак-

минуто Митић се оклизнуо и дозволио Жабарцу да нео метано упути јак ударац на гол сигурног Гилића. Раднички је на око играо можда лепше, али Слога је делова-

Соро у акцији: од доброг крила још бољи бек

лом шаренила, навијања, фудбалске лиге на високом нивоу, тријумфом домаћих играча и великим слављем, а да се и поред свега организаторима одаду сва признања за изванредну организацију. «Бели» су желели рехабилитацију за пораз у Суботици док је стари ривал из Крагујевца наоштрен добрим искуством и јаким тимом очекивао три хиљаде својих навијача најмање један бод. Тренер Спасојевић налазио се у дилеми са Илићем да ли да га повређеног убаци у прву линију или да потражи друго решење, у последњем тренутку одлучио се за ризикантни први потез и није погрешно. Лево крило Слоге иако је са напором играло је 90 минута игре и два пута затресо мрежу Вучковића. Илићев први гол у 21. минуто било је мало ре мек дело и ретко виђени ударац искоса са леве стране који аратар Радничког готово није ни видео. Други погодак само је потврдио снажност Илича који је одбијену лопту од Вучковића врло прибрано упутио у мрежу.

да опасније и сигурније. Од брана «белих» из минуто у минут, (мада је терен поквашен кишом био клизав), играла све сигурније у којој су се сигурном игром у средњем реду истицали Милошевић и Рајачић. Соро на беку потпуно је оправдао поверење, а Жабарац један од најбољих играча гостију ни је имао могућности да дође до изражаја. Чичић је, такође, био бронзоги и сигуран бек који је често представљао опасност по гол Крагујевчана. Уопште, «бели» су играли по рецепту савременог фудбала, а за то највише заслуге у навали има Бурић који није трошио узалуд снагу, али се налазио свуда и од кога су потицале све акције. Крила су представљала ударну снагу иако Јанковић није заблестав у оном светлу како смо навикли да га гледамо. Вукићевић много је трчао, био је користан и по обичају налазио се тамо где је лопта што је највише сметало противнику. Лазаревић се тачно иако му још доста треба да постигне своју форму. На крају, да поменемо и Гилића са повређеном руком и његове сигурне интервенције (често и па радерске) које су у сваком

Бурић и Милић најзапаженији
Иначе, дерби је почео у пакленом темпу и већ у 3

тренутку измањивале аплаузе гледалаца. Судија Ференчевић, из Крушевца био је на нивоу дербија и рутинерски је водио сусрет без икаквих грешака. Раднички се доста трудио, већим делом имао иницијативу на средини терена и у свом средњем реду одличног Милића чија добра игра није помагала, јер су Жабарац, Пауновски и Гођевац били немоћни пред одбраном «белих».

СЛОГА — РАДНИЧКИ 3:3

Краљево — Подмлаци домаће Слоге и Радничког из Крагујевца играли су предигру својим старијим вршњацима. Овогодишњи другопла сирани тим у држави на неколико минута пре краја утакмице водио је са 3:1, али омладинци Слоге успели су да постигну два гола и тако одрже нерешен резултат.

АТЛЕТИКА

Седам екипа у II колу

— У оквиру Атлетске лиге Србије

Краљево — Прошле недеље на Градском стадиону у оквиру екипног првенства Србије у атлетици, одржано је друго коло Атлетске лиге где су учествовале екипе из Крагујевца (Раднички и Партизан), Титовог Ужица, Чачка (Слобода), Г. Милановца (Таково), Приштина (Младост) и Краљева (Металац). Такмичења су одржана у трчању на 100, 400, 1.500, 3.000 метара, штафети 4 x 100, скоковима у вис и даљ и бацању кугле. У појединачним такмичењима највише успеха имали су чланови крагујевачког Радничког, док коначни резултати нису познати пошто се они на основу таблица бодују у Атлетском савезу Србије тако да нисмо могли да сазнамо пласман екипа на такмичењу у Краљеву.

СЛОГА — СТУДЕНТ (НИШ) 59:53

Краљево — У првенственој кошаркашкој утакмици домаћа Слога је прошле недеље савладала на свом терену екипу Студента из Ниша са 59:53.

КОШАРКАШКЕ СЛОГЕ У НЕДЕЉУ ИГРАЈУ У НИШУ

Краљево — Прошле недеље женска екипа Слоге у првенственој утакмици победила је Студента из Ниша са 66:46. Како се у наредном колу састају са Радничком у Нишу, кошаркашкe Радничког настојаће да се реванширају за пораз својих колегиња из екипе Студента.

ТРЕЋЕ КОЛО АТЛЕТСКЕ ЛИГЕ ОДРЖАЊЕ СЕ У ГОРЊЕМ МИЛАНОВЦУ

Г. Милановац — Жребом је извучено да се треће коло Атлетске лиге Србије где учествује 12 екипа међу којима и краљевачки Металац, одржи 10. септембра на атлетском терену АК «Таково» у Горњем Милановцу.

Други део Одбојкашке лиге УБЕДЉИВА ПОБЕДА ЈЕДИНСТВА

Краљево — Прошле недеље почео је други део одбојкашког првенства јужне групе Српске лиге где је од тимова са подручја краљевачке зоне једино екипа Јединства из Грачаца забележила сигурну победу. Рибничани су изгубили бодове у Крушевцу, док је Млади борац пред

Резултати: Слога — Раднички 2:0, Вождовачки — Спартак 6:2, Победа — Приштина 2:3, Црвенка — Срем 2:3, Слобода — Ловћен 3:1, Будућност — Бачка 3:0, Сутјеска — Борац 3:1, Брегалница — Бор 0:0, Треча — Раднички 3:0.

ТАБЕЛА

Треча	2	2	0	0	5	1	4
Вождовачки	2	1	1	0	8	4	3
Будућност	2	1	1	0	3	0	3
Срем	2	1	1	0	5	4	3
Бор	2	1	1	0	1	0	3
Ловћен	2	1	0	1	2	4	2
Сутјеска	2	1	0	1	3	2	2
Слобода	2	1	0	1	3	2	2
Приштина	2	1	0	1	3	3	2
Брегалница	2	0	2	0	0	0	2
Слога	2	1	0	1	4	5	2
Спартак	2	1	0	1	7	8	2
Раднички (К)	2	1	0	1	1	2	2
Бачка	2	1	0	1	1	3	2
Борац	2	0	1	1	1	3	1
Раднички (С)	2	0	1	1	0	3	1
Победа	2	0	0	2	3	4	0
Црвенка	2	0	0	2	2	4	0

У недељу играју: Приштина — Слога, Раднички (С) — Победа, Бор — Треча, Борац — Брегалница, Бачка — Сутјеска, Ловћен — Будућност, Срем — Слобода, Спартак — Црвенка, Раднички — Вождовачки

својом публиком претрпео пораз од екипе Тимкоа из Зајечара. Резултати: Крушевац — Рибница 3:2, Мл. борац — Тимок 2:3, Јединство — Партизан (Шипљан) 3:0, Раднички (Краг) — Треча 3:0. У недељу (II коло) састаје се: Рибница — Раднички, Јединство — Мл. борац, Темнић (Варварин) — Тимок и Треча — Топола. На табели и даље води Приштина са 18 бодова, испред Рибнице 16, Тимока 12, Слободе, Радничког и Партизана 10, Мл. борац, Крушевца, Темнића и Јединства 8 и Трече 6 бодова.

У НОВОМ ПАЗАРУ

Н. Пазар — На првенственој утакмици Српске лиге у Новом Пазару, Динамо је имао прилично среће да не доживи праву катастрофу. Врањанци су чак били на домаћем успеху да играју нерешено, али и злу коб, да им је Кијевчанин у тренутку када је судија Гагић из Т. Ужица био спреман да одсвира крај, затресо мрежу и срушио све наде које су тивале пуних 90 минута. Преко 2.500 гледалаца с

ПЛИВАЊЕ

Постоје два типа дављеника. Како се пружа прва помоћ за оживљавање дављеника. До сада је доказано да постоје две врсте дављеника: плави удављеник и бледи удављеник. Плави удављеник има велике потешкоће у циркулацији крви и дисању, а тело му је плаве боје. Бледи дављеник је потпуно бледог изгледа, нема осећаја, у несвесном је стању има прекинуто дисање, слаби су му рефлекси, а има мали број откуцаја срца. Приликом дављења, а након два до три минута, настаје привидна смрт због престанка дисања. Због тога, а да би се дављеник вратио животу, потребно је да се одмах приступи спасавању дављеника. У воду, међутим, не сме да

ПОДСАВЕЗНИ ТИМОВИ СТАРТУЈУ У НЕДЕЉУ

Рашка: БАНЕ — МЕТАЛАЦ Краљево: МАГНОХРОМ — СЛОГА

ДА ЛИ ЋЕ СЕ У НОВОМ ПРВЕНСТВУ ИСПОЉИТИ СТАРА ПРАКСА ДА ПРИЈА ВЉЕНИ КЛУБОВИ НА ПУСТЕ ТАКМИЧЕЊЕ?

Краљево — Такмичарска комисија КФП прилично се ознојила да би средила све прилике пред почетак новог првенства и

успети да нађе решење и младићима «Металац» омогући да опробају своје снаге за сада је неизвесно, али предузеће «Метал»

Момент са утакмице

обезбедила 24 клуба за Први и Други разред. Баљевачки Рудар, који се прелетос неочекивано попустио из првенства, овога пута изразио је чврсту жељу да се нађе међу најбољим клубовима Првог разреда. Чак више, баљевачки љубитељи фудбала имаће програм сваке недеље јер се из њиховог места за наредно првенство појавио још један клуб, Ватрогасац, који ће опробати своје снаге са тимовима из ниже групе КФП. Обећање из Ваљевца је бар за сада убедљиво, а да ли ће тако и остати показаће нам предстојеће недеље. Међутим, један клуб, Металац из Чибуковца, који је стекао једну традицију и многе навијаче освојио са више запажених успеха, неочекивано се нашао у тешком положају и са празном касом која прети да се младићи из овог краљевачког предузећа не такмиче у овогодишњем првенству. Да ли ће управа овог симпатичног клуба

требао би да нађе могућности како би помогло овим аматерима. Две утакмице су у центру пажње и два дербија првог кола побуђују велико интересовање у Рашки где гостује бивши члан српске лиге краљевачки Металац и у Краљеву где су фудбалери Слоге из Сјенице увек радо виђени. Тако се у Првом разреду састају, Краљево — Магнохром — Слога (у 10 часова), Рашка: Бане — Металац, Конарево: Будућност — Пошет, Ново село: Омладинци — Младост Мрсаћ: Морава — Рудар. У Другом разреду играју у Драгичићима: Омладинци — Каблар, Драгосићница: Јединство — Жича, Рибница: Ибар — Ластва, Подунавцима: Реал — Напредак, Грдини: Млади радник — Ватрогасац и Чибуковцу: Метал — Трговачки. Све утакмице у Првом и Другом разреду почињу у 16 часова.

Динамо избегао пораз

правом се љутило на своје љубимце који су потпуно под бацали, а то се нарочито односи на Иковића П, Металаца и Абдулахија. Навала Новог Пазара деловала је смущено и поред многобројних шанси ниједну није искористила захваљујући својој неспретности и добрим интервенцијама голмана Динама. Једина светла тачка био је Кијевчанин који се борио као ретко кад и играо у вели

ком стилу. Његов ударац у 90. минуто спасао је част домаћег тима и њему припада сна заслуга за два освојена бода. После утакмице голман Динама, разочарано нам је рекао: «Мада је Нови Пазар био бољи тим, крило ми је што сам примио гол у последњим секундама утакмице. Били смо неопрезни и тако нам је бод измакао из руку».

(Б. Б.)

Распознавање дављеника

иде особа која нема савладану вештину пливања. Практично, у спасавање одлазе најбољи пливачи са већим искуством који могу да извуку дављеника до обале и да том приликом издрже велики напор. Међутим, дављенику, ако је у свесном стању може се бацити само ужу са појасом, мотка, па чак и делови одела или би до какав предмет са којим би се могло интервенисати, а да се не скаче у воду. Овакве радње може извршити сваки грађанин иако није пливач, не чекајући спастиоца, а професионални спастиоци одлазе по дављеника у воду. У пружању прве помоћи дављенику не треба чекати лекара већ треба одмах приступити прву помоћ давањем вештачког дисања од стране првог лица које се ту за десило. Потом треба преду

зети друге мере тражити лекара и лекарску интервенцију. Дављенику треба да се очисти душни органи од разних предмета који су се задржали. То су најчешће блато, пена, бљувотина. Дављенику треба извући што више језик и одстранити вођу из унутрашњих органа. Уста се отварају са обе руке. Са једном се руком потом држе уста отворена а са другом извлаче предмете или оно што се задржало дављенику у устима. Једном руком треба притиснути и стомак како би му изашла вода из тела и тако дошло до побољшања здравственог стања. Главну дављеника треба положити мало ниже од висине ногу, по могућству је предвиђено да се унесрећени држи у топлим.

С. Перендић

ПЕТ УДАВАЧА

Нико од његових суседа није знао чиме се Јеша занима и какве је школе завршио. Али судећи по његовим честим путовањима, закључили су да је трговачки путник. Иначе, Јеша је био згодан човек: висок, црноманаст, гргураве косе и однегованих брчића. Уз то, власник увозне ли музике, двособног комфорог стана у новоградњи и камп-кућице на мору. Осим тога, важио је у граду као дентлмен таквог кали бра и шарма да су се же не лепиле за њега и не размишљајући о дубинама његовог мозга према који

ма се, како кажу научници, одређује интелигенција човека.

У истој вишеспратници, где се налазио Јешин стан, становале су и четири девојке — удаваче. Лепе, темпераментне. Савремене: све четири су пушиле «филтер — Београд», обожавале бит — музику и мјини — моду.

Наравно, у часовима до колице, Јеша се удварао целом овом квартету удавача, по утврђеном распореду. Због тога су оне биле страшно љубоморне једна на другу. Па и њихови родитељи, који су се раније лепо слагали, почеше да се мрзе.

Међутим, све четири породице су ревностно позивале Јешу, с вечери, на слатку и кафу, појадкад и на закуску, с намером да га улове за зета. Јеша се радо одазивао тим позивима, али се није дао уловити за зета. Додуше, он се патрено удварао девојци, Верши домаћина чији је гост био догичне вечери, што је код ње изазивало слатку језу а код маме и тате подгрејавало наду, али се све сводило на то празно удварање.

А кад би отишао, чули би се следећи коментари:

Тата: — Изванредан младић!
Мама: — Каква елеганција и култура!
Ђерка: — Сладак је!
И ово с Јешом и удава

чама ишло је тако све до дана када је експлодирала вест да је Јеша ожењен и да ускоро треба да му се у двособном комфороном стану прикључи животна другарица, иначе учитељица, сада са службом у једном банатском граду.

Тада му сва четири оца опсоваше матер хоштаплерску. Све четири маме га назваше пробисветом и хоштаплером. Све четири удаваче добише хисте ричне нападе: башише се на под-и завришташе.

— Цукела! Шта ми све није обећавао! — јажну једна.

— Луда сам што му нисам распалила шамарчину кад ме је први пут пољубио на степеништу, у полумраку! — зацвиле друге.

— Боље да ме змија до такла него његова рука! — вајкала се трећа.

— Била сам гуска што сам му допустила да ме пипка оне ноћи на клупи у парку! — кајала се четврта, чија је спаваћа соба била тик испод Јешине спаваће собе, услед чега није могла мирно да спава...

Интересантно, после неког времена, све четири удаваче се помирише, здружише, заволеше, те почеше, опет, као пре познанства са Јешом, да излазе у шетњу, на игранке, у кино. Помирише се и њихови родитељи, те и они почеше, поново, да по

сећују једни друге и уз кафу, очеви — табланет, а мајке — штрикање и оговарање. Избегавали су сваки разговор о Јешу, кога су желели што пре да забораве.

Али права Содом и Гомора настаде онога часа кад се сазнаде да Јеша није жењен, нити се икада женио и да је ову лажну вест вешто лансирао пета удавача из вишеспратнице од преко пута.

Чедомир Д. Јовановић

Цртица

РАСЕЈАНОСТ

Живео некада један учитељ веома мудар али веома расејан. Кад нешто каже, брзо заборави.

Једном је тај учитељ изишао из куће хитним послом. На вратима је својим ученицима оставио кратко обавештење:

«Учитељ одсутан због неодложних послова. Враћа се брзо».

Вративши се касније кући, учитељ је прочитао на вратима своје сопствено обавештење, окренуо се и кратно откуда је и дошао, незадовољно гунђајући себи у браду:

— Да сам унапред знао да ће домаћин некуда отићи, свратио бих предвече и сигурно бих га затекао код куће.

С руског: Р. М.

ЛЕПОТИЦА 67. У ГУЧИ

Поред свих занимљивости виђених у драгачевском крају, ове године забележено је још једно: Далиборка Стојинић, југословенска лепотица 1967. године, провела је део свог годишњег одмора у Гучи код својих рођака.

Далиборка Стојинић, апсолвент светске књижевности, будући новинар, одмарач се проводи време у читању и разгледању текстова и ликова војника на драгачевским крајпуташима.

П. Ц.

★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★

СЕДАМ ДАНА ТУРИСТИЧКО-ЗАБАВНА ПРИРЕДБА

ИВАЊИЧКЕ ВЕЧЕРИ

УЗ УЧЕШЋЕ СОЛИСТА РТ БЕОГРАД И СКОПЈЕ

„Мали сајам“ за прогају робе широке потрошње, на коме учествују око 30 предузећа из Београда и уже Србије.

Превоз уз попуст од 15% и повратним картама са важношћу од 31 августа до 8. септембра врше

„АУТОПРЕВОЗ“ ЧАЧАК И „РАКЕТА“ ТИТОВО УЖИЦЕ

Организатор
„УГОТУРИСТ“ — БЕОГРАД

Мајке Јевросиме 20

Тел. 332-014 и 330-324

НАУКА

Конзервирање меса

Америчка фирма «Американ Цианамид Компани» из Вејна, Њу Јерси, користи нарочиту провидну превлаку која спречава квариње и дехидрацију смрзнутог меса и рибе. Превлака, којом се месо попреча, дозвољава кућу да види робу а у исто време је чува да не изгуби свој садржај влажности и спречава развој микробиолошких организа-

ма. Превлака се може једноставно уклонити из тај начин што се засеце и олушти са меса. С. прављена је до давањем ацетилсаног моноглицерида ацетатном бутирату целулозе и загревањем те мешавине. Прскање се врши у дебелини од петнаест до двадесет милиметара док замрзнуто месо пролази на бесконачној траци брзином

од осамнаест до тридесет метара у минути. Испитивања су показала да месо заштићено на овај начин губи само десети до двадесети део влажности коју би иначе изгубило када би се ускладиштавало без заштите, или завијено у воштачну хартију, пластичан омотач или неки други уобичајени омот.

Карикатуре

БЕЗ РЕЧИ

